

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆԱԿԱՅԻՆ ՔԱՂԴԱՍԱԳԻՐՔ

46253

ԾԱՅ 111

355.51

4-35

ՇՇՐԵՎԱՆ

1931

355. 51

4-35

Ա.Ա.

ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆԱԿԱՅԻՆ
ՔԱՂԴԱՍՍԱԳԻՐՔ

Մ Ա Ս III

2010

210222

КРАСНОАРМЕЙСКИЙ ПОЛИТ-УЧЕБНИК

Часть III

III. ՏԵԽՆԻԿԱՆ, ՄԱՐՏԱԿԱՆ ՊԱՐԱՍՏՈՒ- ԹՅՈՒՆԸ ՅԵՎ ԿՈՒՍԷԱՂԱՇԽԱՏԱՆՔԸ ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆԱԿՈՒՄ

ԳԱՆԻԲ ՊՈՏԵՐԱԶՄԻ ԲՆՈՒՅԹԸ ՅԵՎ ՄԱՐՏԱԿԱՆ ՊԱՐԱՍՏՈՒԹՅԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Գալիֆ պատերազմը խիստ կտարբերվի նախընթաց պատե-
րազմներից: Գալիֆ պատերազմում հսկայական դեր է խաղալու
ռազմական տեխնիկան: Ժամանակակից ռազմական տեխնիկան
վոչ միայն քանակով, այլև վորակով սաստիկ փոխվել է: Հան-
դես են յեկել ռազմական տեխնիկայի նոր միջոցներ, կատարելա-
գործվել են հին միջոցներն, ավելացել է հրետանու, զննարկների
և գեներալային տեսակների կրակային ուժը:

1914 թ. կռիվող յերկրների հետեւակային դիվիզիաներն իրենց
սպառազինության վրա ունեյին 24—31 հաստոցավոր զննարկ:
Իսկ 1929 թ. պատերազմի ժամանակվա դիվիզիայի հաստիքներով
(չտատներով) սահմանված է.—Ֆրանսիայում՝ 170 հաստոցավոր
զննարկ: ՀԱՄՆ՝ 160, Լեհաստանում՝ 130: Բացի դրանից, ներ-
կայումս Գալիֆիաների սպառազինման վրա, գտնվում են Ֆրան-
սիայի՝ 340 ձեռքի զննարկ: ՀԱՄՆ-ում՝ 670, Լեհաստանում՝
340, մինչդեռ 1914 թ. ձեռքի զննարկը բանակում բոլորովին
չկային: Ֆրանսիան զննարկների թիվն ավելացրել է 1914 թ. 1300
զննարկից, 1931 թ. հասցենելով 35.000: Հարկավոր է հաշվի առ-
նել նաև, վոր զննարկների, ինչպես նաև կռիվ տեխնիկական այլ

2002

5605-53

ՊԵՏԼՈՒԹԻ ՏՊՈՐՈՂ:

Պատկեր 6432.

Տիրաժ 3000.

Գլավիթ 9293 (բ)

միջոցների քանակն զգալիորեն կաճի, յերբ բանակները կծախվել են պատերազմի ժամանակվա չափով: Բացի դրանից (այդ նույնը վերաբերում է նաև ռազմական տեխնիկայի այլ տեսակներին՝ հրետանու և այլն), զնդացրերի կրակի ուժն ու գործունեությունը զգալիորեն աճել են, չնորհիվ մի շարք կատարելագործումների և հատուկ հարմարանքների: Տանկերը, վոր յերեվացին մարտադաշտերում միայն 1917 թ. վերջերքում, ներկայումս հակադիմաց գործադրություն են ստացել բանակում:

Թե ինչ չափով են մտադիր տանկերը գործադրել զարկը պատերազմում, ցույց է տալիս արդեն այն հանգամանքը, վոր ներկայումս, խաղաղ ժամանակ, Ֆրանսիան արդեն իսկ ունի 2 հարյուր տանկ:

Լայն զարգացում է ստացել նաև ավիացիայի մարտական գործադրությունը: Այստեղ ևս մենք տեսնում ենք վուչ միայն սալառնակները քանակի վիթխարի աճում, այլև հակադիմաց չափով ավելացել են նրա թռիչքի արագությունն ու հեռավորությունը, բեռնունակությունը, ռաբանետման դիպուկությունը և ուժը և այլն:

Քաղաքացիական ավիացիայի հակադիմաց աճումը ներկայումս նպաստավոր պայմաններ են տեղծում պատերազմի ժամանակ ուժեղ չափով ավելացնելու ողային նավատորմը: Վորպես որինակ, կարելի չէ մատնանշել, վոր Ֆրանսիայի ավիացիոն գործարանները ներկայումս կարող են արտադրել մինչև 5 հազար սալառնակ: Միաժամանակ աճում է նաև ողադեղացությունը, դիրիժաբլի շինարարությունը:

Ռազմական գործի ու տեխնիկայի մի շարք այլ բնագավառներում նույնպես (քիմիա, ռադիո, ճարտարապետական միջոցներ, կապ և այլն) մենք տեսնում ենք հակադիմաց զարգացում, հանդես են գալիս կատարելագործված միջոցներ և այլ միջոցներով լայն չափով մատակարարվում են ժամանակակից բանակները:

Բանակով ու վորակով վորակել են նաև կալի հրետանական միջոցները: Ավելացել է հրետանու արագաձուլությունն ու հեռահարությունը: Աճել են կրակի դիպուկությունը և ճշտությունը: 1918 թ. թեթև թնդանոթը կրակում էր մինչև 11 կիլոմետրի վրա, 1930 թվին՝ մինչև 14 կիլոմետր: Մանր թնդանոթի հեռահարությունը 1918 թ. յեղել է 16 կիլոմետր, 1930 թ. յեղել է 25 կիլոմետր: Հանդես են յեկել տանկերի դեմ կոպող հատուկ թնդանոթներ: Մեծ զարգացում են ստացել գեներալի հրետանին և ծանր

հրետանու հուժկու միավորությունները: Մեծ կատարելագործումներ ենք մենք տեսնում նաև ծովային նավատորմի բնագավառում: Այս բոլորը ռազմական տեխնիկայի բնագավառի այն վիթխարի թյուններն ու կատարելագործումներն են, վոր մեզ հայտնի յեն: Մինչդեռ ռազմական տեխնիկայի բնագավառում կան բազմաթիվ նվաճումներ, վորոնք խիստ զաղտնի յեն պահվում, և վորոնք հայտնի կդառնան միայն ռազմական գործողությունների ժամանակ:

Այս ամբողջ տեխնիկայով ներկայումս սպառազինվում են բանակները: Տեխնիկան խիստ ուժեղացրել է ժամանակակից բանակներին կրակային ուժը: Այսօրեւս որինակ՝ զոմարտակը 1921 թվին իր կրակային ուժն ավելացրել է 3 անգամ, համեմատած 1914 թ. գոմարտակի հետ, չնայած նրան, վոր մարտիկների քանակը գոմարտակում յերկու անգամ վորքացել է: Մինչդեռ այդ ժամանակից արդեն սնցել է տեխնիկայի վիթխարի զարգացման 10 տարի:

Ժամանակակից ռազմական տեխնիկան, ավելացնելով բանակի կրակային կորովը, փոխում է նաև նրա կազմակերպության ձևերը և բարդացնում է ժամանակակից մարտը: Գերմանական բանակը մինչև իմպերիալիստական պատերազմն ուներ իր կազմում 62% հետևակ, 5 տոկոս հեծելազոր, 17 տոկոս հրետանի, 7 տոկոս ճարտարադիտական զորքեր, 0,3% ավիացիա: Իսկ գերմանական բանակն այն ժամանակ ամենահուժկու բանակն էր: Յեթե վերջենք բուրժուական ամենուրեք բանակի՝ Ֆրանսական բանակի ժամանակակից կազմը, ապա կտեսնենք, վոր 1930 թ. նա ուներ 33 տոկոս հետևակ, 24 տոկոս հրետանի, 2 տոկոս հեծելազոր, 2,5 տոկոս ողային նավատորմ, 10 տոկոս ճարտարապետական զորքեր և մինչև 30 տոկոս ուժանդակ այլ զորքեր: Այդ թվերը ցույց են տալիս, վոր բանակներում սաստիկ աճել են տեխնիկական մասերը:

Բոլոր բանակները ներկայումս հատուկ ուշադրություն են նվիրում մատուցմանը (արագ տեղաշարժումների համար բանակում ավտոտրանսպորտի գործադրությանը) և մեքենայացմանը (ինքնաշարժ մարտական միջոցների գործադրությունը՝ տանկեր, զրահացվածներ, հրետանի և այլն):

Արդեն իսկ համաշխարհային պատերազմում ավտո-տրանսպորտը հակադիմաց դեր խաղաց մարտական գործողություններում, գործադարձի արագ փոխադրության, նրանց հրադաշարներով մատակարարման մեջ և այլն: Իսկ ժամանակակից պատերազմում հակադիմաց մասսայական բանակները, առատ հաղեցված լինելով

տեխնիկայով, իրենց մարտական գործողությունների համար կառու-
հանջներն ավելի ևս մեծ փոխադրական միջոցներ, զանազան հաշ-
վաթիվների ու մարտապաշարների համար: Այդպիսի բանակներ-
ընդամենը ավտո-տրանսպորտը կխաղա բացառիկ դեր: Ավտո-տրանս-
պորտի խնդիրը կլինի դյուրաշարժ, ճկուն և մանյովրելու ընդամենակ
դարձնել այդչափ հուժկու, բայց ծանրաշարժ ու ծանրաբեռ-
նավոր բանակներին: Սաղաղ կարիքների համար ավտո-տրանսպոր-
տի լայն զարգացումն այդ միանգամայն հնարավոր և դարձնում է
Այն ժամանակ, յերբ 1913 թ. ամբողջ աշխարհում կար միայն յեր-
կու միլիոն ավտոմոբիլ, 1930 թ. արդեն նրանց թիվը 35 միլիոնից
ավելի յե:

Բանակներում ներկայումս լայն չափով գործադրվում են մո-
տորներ, վոլոնթեր փոխարինում են ձիաքարշին: Կան մոտորացված
ամբողջ զորական միավորություններ, վոլոնթեր բոլորն սկսած հե-
տևակալին զորամասերից փոխադրվում են ավտոտրանսպոր-
տով:

Մոտորացման հետ միաժամանակ ուժեղացվում է բանակի դո-
բաժանների մեքենայացումը, ավելանում է զանազան տիպի տան-
կերի, զրահապատ մեքենաների քանակը: Ստեղծվում է ինքնաշարժ
հրետանի: Փրանսիայում ամեն մի հետևակային դիվիզիային ընկ-
նում է թեթև տանկերի մի դուամարտակ (66 տանկ): Անգլիայում
հեծյալ դիվիզիաներին տրվում է 2 դուանդ զրահապատ մեքենաներ
(64 մեքենա): Անգլիայում կազմակերպվել են զուամարտակներ
120 տանկից, վոլոնթեր պատերազմի ժամանակ ծավալվելու յեն մե-
քենայացրած բրիգադների: ՀԱՄՆ-ում պատերազմի ժամանակվա
դիվիզիաներին տրվելու յեն 900 ավտո-մեքենա և 24 տանկ: Այդպի-
սով դիվիզիաները հսկայական չափով կմոտորացվեն:

«ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ ՆԵՐԿԱ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՒՄ ՊԱՀԱՆՁՈՒՄ
Ե ՀՍԿԱՅԱԿԱՆ ՔԱՆԱԿՈՎ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ, ԸՍՏ ՎՈՐՈՒՄ
ՉԱՆԱՉԱՆ ՆՇԱՆԱԿՄԱՆ, ՉԱՆԱՉԱՆ ԱՆՈՒՆՆԵՐԻ Ե ՏԵԽ-
ՆԻԿԱԿԱՆ ՀՍԿԱՅԱԿԱՆ ԲԱՐԴՈՒԹՅԱՄԲ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ,
ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ ՄԵՔԵՆԱՅԱՅՎՈՒՄ, ԻՆՊՈՒՍՏՐԱՅՎՈՒՄ Ե,
ԱՅԴՊԻՍՈՎ ԻՍԿ ՎԵՐԱՅՎՈՒՄ Ե ՄԱՐԴԿԱՆՑ ԿՈՏՈՐԵԼՈՒ
ՄԻ ՎԻԹԵԱՐԻ, ՉԱՓԱՉԱՆՑ ԲԱՐԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ» (ՎՈՐՈ-
ՇԻՆՈՎ):

Մեր դեմ պատրաստվող այդպիսի պատերազմին մենք պետք է
պատրաստվենք և թշնամուն դիմավորենք ամբողջ սպառազինու-
թյամբ:

«ՄԵՐ ԴԵՄ ՀԱՐԱՄԱՄԱՆԸ ՄԵՆՔ ՊԱՐՏԱՎՈՐ ԵՆՔ
ՀԱԿԱԴՐԵԼ ՄԵՐ ՅԵՐԿԱԹԵ ԲԱՐՁՐՈՐԱԿ ՎԱՐԺՎԱՅ, ՔԱՀԱ-
ՔԱԿԱՆԱԳԵՍ ՏՈԿՈՒՆ, ԼԱՎ ՍՊԱՌԱՋԻՆՎԱՅ, ԲԱՅԼՇԵ-
ՎԻԿՅԱՆ ԲԱՆԱԿԸ» (ՎՈՐՈՇԻՆՈՎ):

Ինչպե՞ս է ժամանակակից տեխնիկան ազդում պա-
տերազմի բնույթի և բանակի կազմակերպման վրա:

Ինչպիսի՞ փաստեր են վկայում ժամանակակից բա-
նակներում տեխնիկայի ավելացման մասին:

Ի՞նչ է մոտորացումն ու մեքենայացումը և ի՞նչպի-
սի նշանակություն ունեն նրանք ժամանակակից պատե-
րազմում:

ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆԱԿԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՀԱԳԵՑՈՒՄԸ

Կարմիր բանակը սպառազինվում է ժամանակակից ռազմակա-
տեխնիկայով: Մեր ռազմական տեխնիկան ներկայումս արդեն իսկ
վոչնչով յետ չի մնում մեր հնարավոր հակառակորդների տեխնի-
կայից:

Մեր բանակը մատակարարվում է կատարելագործված հրա-
նոթներով, զնդացրերով, ավտոմատիկ հրացաններով, պաշտպա-
նության քիմիական միջոցներով, ռադիո-կայաններով և այլն:
Մեր հրացանները, զնդացրերը, տանկերը, հրանոթներն իրենց վա-
րակով վոչ միայն յետ չեն մնում արտասահմանյան զենքից, այլև
յերբեմն դերազանցում են նրանց: Խորհրդային հակադադը լավա-
զույն հակադադերից մեկն է աշխարհում: Նա ողանչելի կերպով
պաշտպանում է ներկայումս հայտնի բոլոր թունավոր նյութերից:
Մենք ունենք մեր տանկերը, զրահապատ մեքենաները, մեքենա-
յացրած հրետանի և ավելացնում ենք նրանց թիվն ու ուժը:

Մենք ամրացնում ենք մեր ավիացիան, ծովային նավատորմը
քիմիական զորքերը: Այն չափազանց դժվարին թուխքները, վաղ
կատարվեցին մեր սավառակներով, նույն ավիացիան մեր սավառա-
նակների, մոտորների և ողանչումների բարձր վորակը: Մենք ու-
նենք ինտիմացիաներ, վոլոնթեր խորհրդային դիտակառնները զբաղ-
վում են ռազմական տեխնիկայի կատարելագործումով:

Այն բոլոր զորքերի մասնադիտական տեխնիկական մասերը,
վեր ունեն բուրժուական պետութայինների բանակները, ունենք և

մեք: Մենք ունենք մեծ նվաճումներ մեր տեխնիկական մասերի համար, մասնագետների պատրաստութեան դործում:

Կարմիր բանակի ռազմական տեխնիկայի հագեցումը կախված է մեր յերկրի սոցիալիստական շինարարութեան հաջողութուններից: Մեր հնգամյայի հաջող իրադրոծումը, ծանր արդյունաբերութեան շինարարութեան վիթխարի հաջողութուններն ամուր բաղա՞յն տալիս մեր ռազմական տեխնիկայի հետագա աճման համար:

ինչո՞ւ յե անհրաժեշտ սպասարկել կարմիր բանակը ռազմական նոր տեխնիկայով:

ինչպե՞ս է ընթանում կարմիր բանակի հագեցումը:

ՄԵԳԵՆԱՆ ՈՒ ՄԱՐԴԷ

Միայն ռազմական տեխնիկան դեռ հաղթանակ չի տալիս. մեքենան ինքը չի հաղթում: Մեքենան պետք է դեկավարի մարդը, և մարդն և ողորդործում մեքենայի դործողութունների արդյունքները: Մեքենայի հաջող աշխատանքի համար, անհրաժեշտ է ղեկավարել մեքենան, անհրաժեշտ է մարտիկի մարտական պատրաստութունը:

Մտախոս մարտի արդյունքները կախված կլինեն վոչ միայն մարտիկի մարտական պատրաստութունից, մեքենան ղեկավարելու նրա հմտութունից (լինի այդ մեքենան սովորածը, թողանոթ, դրահամեքենա կամ տանկ), այլև կախված է նրա ցանկութունից, թշնամուն հաղթելու նրա ձգտումից: Այդ անձնուրաց հերոսութունը և համարութունը ստեղծվում է մարտիկների դասակարգային համախմբվածութեան ու գիտակցութեան, պատերազմի խնդիրների ու նպատակների լրբունումով:

Բուրժուական բանակի գիմվորը,—գրատ հագած բանվորն ու գյուղացին,—բուրժուազիայի կամքն անհուսալի կատարող է: Պաշարացիական պատերազմում ֆրանսական նախատիները և անդլիական գիմվորները, հասկանալով իրենց դասակարգային շահերը, հրաժարվեցին մեր դեմ կռիվելուց: Նրանք դուրս յեկան իրենց սպանների և իրենց բուրժուազիայի դեմ: Պալիք պատերազմում նույնպես բազմաթիվ որինակներ են լինելու, յերբ գիմվորները

կղարձեն մեքենաներն իրենց բուրժուազիայի դեմ և այդ մեքենաներով կանցնեն կարմիր բանակի կողմը:

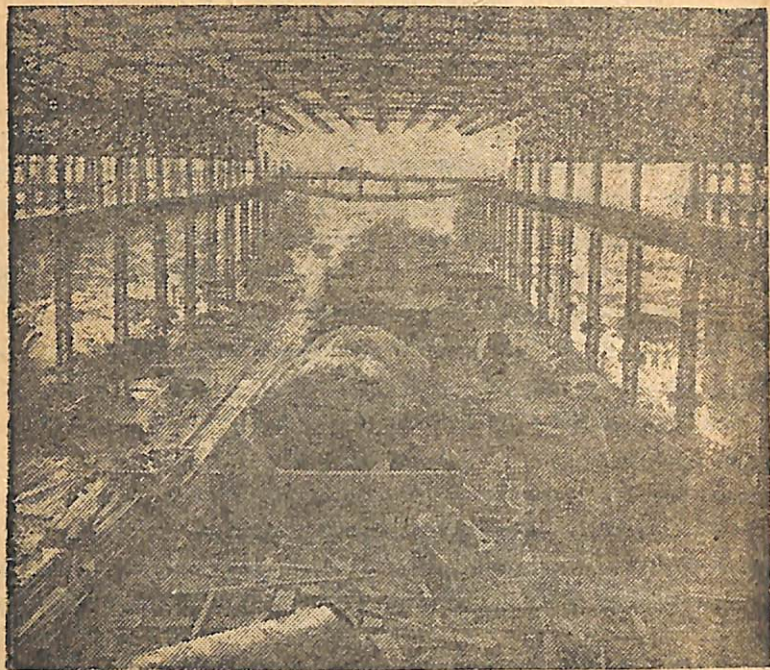
Հենց դրանից է, վոր ամենից շատ վախենում է բուրժուազիան:

Մի շարք բուրժուական ռազմական մասնագետներ առաջարկում են իրենց կառավարութուններին հրաժարվել մասսայական բանակներից և մարդկանց փոխարինել մեքենաներով, ստեղծել փոքրիկ, բայց խիստ մեքենայացված բանակներ: Այդպիսի փոքրիկ բանակները կարելի յե, ասում են նրանք, համարել հոստել, բուրժուազիային նվիրված մարդկանցով:

Բայց այդ սուղարկները չեն կարող իրականացվել: Մասսայական բանակները բուրժուազիայի համար վտանգավոր են, վորովհետև հարկավոր է լինելու նրանց համար մորիլիզացիայի յե՝ թարկել բանվորներին ու դյուղացիներին: Մինչդեռ ժամանակակից պատերազմը պահանջում է դործողել մասսայական խշոր բանակներ՝ պատերազմը մղելու և սպասարկելու համար: Յեվ բուրժուազիան ստիպված է ուժեղ կերպով պատրաստել պատերազմի համար ռազմականություն վարժված բնակչութեան հսկայական կազմեր:

Մարդու և տեխնիկայի միջև, տեխնիկայի ու բանակների մասսայականութեան միջև հակասութուններ չկան ու չեն կարող լինել կարմիր բանակում: Մեր ուժն աշխատավոր մասսաների դասակարգային ամենամուր համախմբվածութեան ու գիտակցութեան մեջ է: Մեր բանակը պաշտպանում է իր յերկրի և ամբողջ աշխարհի աշխատավորների դասակարգային շահերը: Մեր տեխնիկան գտնվում է կարմիր բանակայինների ու պետերի կազմի ձեռքում, փորոնք անձնուրաց կերպով նվիրված են կուսակցութեանն ու խորհրդային իշխանութեանը: Յեվ վորչափ ավելի շատ տեխնիկա ստանա կարմիր բանակը, այնքան հաջողութեամբ ու վճռականապես նա կկատարի իրեն առաջադրած մարտական խնդիրները:

Բայց ունենալով այդպիսի առաջնություններ բուրժուական բանակների հանդեպ, մենք վոչ մի բոպե չպետք է մոռանանք, վոր գալիք պատերազմում մենք կհանդիպենք լավ վարժված ու ժամանակակից ռազմական տեխնիկայով դնված հսկառակիթի, վոր բուրժուազիան մորիլիզացիայի յե յենթարկում իր բոլոր ուժերը,

Ընկ. Մոլոտովի անվան գործարանը Դնեսպրոպետրովսկում:

Վերադառնալիս ստալինի խորհրդային իշխանությունը: Յեւ մեր սոցիալիստական ժողովուրդները մարտերում վճռական կլինեն այն ժամանակ միայն, չե՞րբ նրանք կամրացվեն բանակի մարտական պատրաստությամբ, նրա սովոր մարտական վարժությամբ և ուժեղ տեխնիկայով: Այն ժամանակ միայն հաստատապես ապահովված կլինի մեր հաղթանակը:

Ի՞նչ դեր են խաղում մարտում մարդն ու տեխնիկան:

Ի՞նչ առավելություններ ունի կարմիր բանակը բուրժուական բանակների հանդեպ ռազմական տեխնիկայի գործարարության մեջ:

ԿԱՏԱՐԵԼԱԴԵՍ ՏԻՐԱԴԵՏԵԼ ՏԵԽՆԻԿԱՅԻՆ

Մեր յերկրում սոցիալիստական շինարարության բուռն զարգացումն ապահովում է ավելի ու ավելի մեծ չափով մեր բանակի տեխնիկայով հագեցումը: Բայց տեխնիկա ստանալը չէ՛ւ է, առհրաժեշտ է վարժվել, տիրապետել տեխնիկային, հմտորեն սպասարկել այն մարտում:

«ԲԱՆԱԿԻՑ ԱՎԵԼԻ ԲԱՆ ՅԵՐԲՅԵՎԵ ՊԵՏԲ Ե ՊԱՀԱՆՁԵԼ ՏԻՐԱԴԵՏԵԼ ՏԵԽՆԻԿԱՅԻՆ, ՎԱՐՃՎԵԼ ՂԵԿԱՎԱՐԵԼ ԱՅՆ, ԲԱՐՁՐԱՅՆԵԼ ՄԱՐՏԻԿԻ, ՀՐԱՄԱՏԱՐԻ ՈՒ ՔԱՂԱՇԽԱՏՈՂԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿՈՒԼՏՈՒՐԱՆ: ՄԵՆՔ ԲԱՆԱԿՈՒՄ ՈՒՆԵՆՔ ԱՄԵՆԱՍԲԱՆՁԵԼԻ ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՆՅՈՒԹ, ՎՈՐԸ ՄԻՆՁԵՎ ՎԵՐՁ ՆՎԻՐՎԱԾ Ե ՊՐՈԼԵՏԱՐԱԿԱՆ ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅԱՆԸ, ԼՆՐԱ ՁԵՌՔԸ ՀԱՐԿԱՎՈՐ Ե ՏԱԼ ԱՎԵԼԻ ՇԱՏ ՏԵԽՆԻԿԱ, ԿՈՎԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ, ՆՍՏԵՑՆԵԼ ՆՐԱՆ ԱՎՏՈՄՈԲԻԼԻ ՎՐԱ ՈՒ ՍԱՎԱՌԱԿԻ ՎՐԱ Լ ՍՈՎՈՐԵՑՆԵԼ, ՍՈՎՈՐԵՑՆԵԼ ՈՒ ՍՈՎՈՐԵՑՆԵԼ ԿԱՏԱՐԵԼԱԴԵՍ ՏԻՐԱԴԵՏԵԼ ՏԵԽՆԻԿԱՅԻՆ» (ԳԱՄԱՐՆԻԿ):

Մեր բանակի համար տեխնիկական հագեցումը, տեխնիկայի տիրապետելը, նրա հմուտ ոգտագործումն ու խնամումը ներկայումս հանդիսանում է կարևորագույն խնդիրը:

«ՏԵԽՆԻԿԱՆ Ե ՆԵՐԿԱՅՈՒՄԻ ԿԱՐԵՈՐԸ: ՏԵԽՆԻԿԱՆ Ե ԱՅԺՄ ԵՄԵՆՆԱԳԵՂՈՒՄԸ» (ԳՐԱՄԱՐՆԻԿ):

Միայն այն մարտիկը, ժորը կատարելապես տիրապետի իրեն պատճառ տեխնիկային, զենքին և կկարողանա ճիշտ առավելագույն արդյունքով ոգտագործել այն մարտում, կկարողանա կատարել պրոլետարական զինատուրայի պաշտպանի իր պարտքը:

Տիրապետել տեխնիկային՝ այդ նշանակում է վոչ միայն սովորապես իր զենքը և զինանալ, թե ինչպես գործադրել այն, այլև ուսումնասիրել մարտի տեխնիկան, կարողանալ լավագույն ձևով համաձայնեցրած ու համեմատելիորեն իր հարևանների հետ, իր ստորաբաժանման կազմով լավագույն ձևով յետ մղել թշնամու տեխնիկան: Այդպիսով, ժամանակակից տեխնիկայի տիրապետումը պահանջում է մարտիկից ալելի մեծ ռազմական վարժալություն, ժամանակակից զենքի, կովի տեխնիկական միջոցների հատկությունների լմբունումը, ժամանակակից մարտի բնույթի ճանաչումը և այդ մարտում իր խնդիրների յուրացումը:

Ինչո՞ւ պետք է տիրապետել տեխնիկային:

ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՄԱՐՏՆ ՈՒ ՄԱՐՏԻԿԻ ԽԳՆԻՐՆԵՐԸ

Ժամանակակից համագորական մարտը բարդ մարտ է: Նա սո-
վորաբար տեղի չէ ունենում զորքերի զանազան տեսակների միա-
սեղ զործողութիւնների, կռիւի տեխնիկական զանազան տեսակ-
ների միջոցների զործողութիւնի պայմաններում: Նա կարող է
սեղի ունենալ և՛ ցերեկով և՛ գիշերով: Մարտում կմասնակցեն և՛
ավիացիան և՛ կռիւի քիմիական միջոցներ: Հնարավոր են ճակատի
ամեն սեփական ճեղքումներ, հարձակումներ թմերից ու թիկունքից,
չբխանցումներ ու շրջառումներ: Այս բոլորը բարդացնում են ժա-
մանակակից մարտ մղելու յեղանակներն ու ձևերը:

Ժամանակակից մարտի բարդ բնույթն առաջադրում է բարձրա-
ցրած պահանջներ դեպի յուրաքանչյուր մարտիկը: Ժամանակակից
մարտում առանձին ստորաբաժանումներին, կարմիր բանակային
խմբակներին մարտական զործողութիւններում մերտապահում է
ավելի մեծ ինքնուրույնութիւն: Կարմիր բանակայիններին առան-
ձին խմբակներին հնարամտութիւնից, զործողութիւններում ցույց
տալով մեծակամութիւնից, անհրաժեշտ միջոցներ ձեռք առնելու
արագութիւնից շատ բան է կախված մարտի յեղքի համար:

Այդպիսով յուրաքանչյուր կարմիր բանակայինին մարտի ժա-
մանակ հարկ է լինում ավելի շատ քան առաջ հույսը դնել ռազմա-
կան զործի վրա ունեցած իր դիտելիքների վրա: Նա պետք է կա-
րողանա՝ ինչ միայն կատարելապէս տիրապետել իր զենքին, այլ և
արագ ըմբռնել մարտում ստեղծված պարագան կարողանալ զործել
ռազմական տեխնիկայով հաղեցված պայմաններում և հաստատա-
պէս դիտենալ, թե յե՛րբ, ի՛նչպէս և ի՛նչ պետք է անել:

Ժամանակակից մարտն առաջադրում է դեպի կարմիր բանա-
կայինը յեղանակի, տարվա ու որվա ժամանակի, տեղանքի ամե-
նաբարձրագույն պայմաններում կռիւի կարողանալու պահանջներ: Նա
պետք է դրա համար մշտել իր մեջ անհրաժեշտ սովորքներ, ֆի-
զիկական հասկութիւններ, դիմացկունութիւն, նա պետք է արագ
և ճարպկորեն կրակի տակ հաղթահարի ամեն տեսակ դժվարու-
թիւններ, արհեստական ու բնական խոչընդոտներ, ունենա յեր-
կար քայլելու, վաղելու վարժութիւն և այլն: Համարձակութիւն,
քաջութիւն, մեծակամութիւն, վստահութիւն դեպի իր ուժերը,
դյուրաշարժութիւն, համատեղութիւն առաջադրած խնդրի կատար-
ման մեջ, — այս բոլոր հատկութիւններն անհրաժեշտ են մարտի-
կին, առանց այդ հատկութիւնների չի կարելի հաղթանակել: Մար-

տիկի յուրաքանչյուր շինթիւնութիւնը մարտում, թուլութիւն
ու անմեղականութիւնը զործողութիւններում, վախկոտութիւ-
նը թուլացնում են զորամասի մարտունակութիւնը: Այդպիսի մար-
տիկը կորստյան կմասնի իր ընկերներին և իրեն: Այդպիսի մարտի-
կը չի կարող լինել խորհրդային պետութիւնի պաշտպանը:

Ժամանակակից պատերազմն ու միջադեպին պարագան պա-
հանջում են կարմիր բանակայինից նաև քաղաքական բարցբարցած
դիտելիքներ, զրադիսութիւն, իր դասակարգային խնդիրների
պարզ դիտակցում: Յուրաքանչյուր մարտիկ իր գիտակից վարքով
և բնակչութիւնի մեջ տարած քաղաքատանքով պետք է ամրացնի
կարմիր բանակի ու խորհրդային իշխանութիւնի հեղինակութիւնն
աշխատավորների մեջ:

Այդպիսով ժամանակակից մարտը պահանջում է կարմիր բա-
նակայինից ռազմական մեծ դիտելիքներ, ռազմական վարժութիւն
և մարտական անհրաժեշտ հատկութիւնների դասախարակու-
թիւն: Կարմիր բանակայինը կարող է այդ կատարել այն
դեպքում միայն, յեթե նա բարեխղճորեն և ճշտապահութեամբ
կսովորի և ճիշտ կկատարի կարգապահութիւնի պահանջները: Իսկ
այդ կախված է կարմիր բանակայինի դասակարգային դիտակցու-
թիւնից, նրա քաղաքական գարգացումից, ըմբռնումից թե ու՞մ շա-
հերն է նա պաշտպանում, ինչու յե կռիւում կարմիր բանակը: Բա-
ղաճական զարգացումն ու խիստ կարգապահութիւնը կարմիր բա-
նակայինի մարտական պատրաստութիւն կարեւորագույն պայմանն
է հանդիսանում:

Ի՞նչպիսին է ժամանակակից մարտի բնույթը և ի՞նչ-
պիսի պահանջներ է նա ստաւադրում դեպի մարտիկը:

ՊԱՐՄԻՐ ԲԱՆԱԿԱՅԻՆԻ ՄԱՐՏԱԿԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹՅՈՒՆԸ

Կարմիր բանակում մարտական ուսուցման խնդիրն է՝ պատրաստել բարձրորակ մարտիկ, վորը լավ զինեմ ուղղմական դործը, իր պարտականութիւնները, գերադանցապես տիրապետում է տեխնիկային և խնամում է այն, ընդունակ է ժամանակակից մարտում հաղթել թշնամուն, քաղաքականապես գրագետ է, պատրաստ է վճռականապես և մինչև վերջ կռիւլու պրոլետարական պետութեան համար, համաշխարհային պրոլետարական հեղափոխութեան համար, սոցիալիզմի համար:

Համաձայն այդ խնդիրներին, համաձայն ժամանակակից պատերազմի ու ռազմական տեխնիկայի պահանջների դրված է մեր բանակում մարտական պատրաստութիւնը:

Մեր մարտական պատրաստութեան սիստեմն ու բնույթը լիովին ապահովում են բարձրորակ մարտիկ ստեղծելն ու մեր կարմիր բանակի, վորպես պրոլետարական դիկտատուրայի զենքի, ամրացումը: Անհրաժեշտ է, վորպեսզի յուրաքանչյուր կարմիր բանազային անի այն ամենն ինչ կախված է իրենից, դործ դնի բոլոր ջանքերը, վորպեսզի ավելի լավ և ավելի հաջող անցնէ ուսուցումը կարմիր բանակում և դաստիարակի իր մեջ կարմիր բանակայինն անհրաժեշտ մարտական հատկութիւնները:

Մարտական պատրաստութեան հիմքը մարտիկի տակտիկական պատրաստութեանն է: Տակտիկական պատրաստութեան նպատակն է մշակել մարտիկի մեջ պարագան գնահատելու, տեղանքն ոգտադործելու, մարտական պարագայի դանաղան պայմաններում՝ դաշտայնութիւնում, հարձակման մեջ, հետախուզութիւնում, պահպանութիւնում գործելու վարժութիւնն ու հմտութիւնը: Միևնույն ժամանակ կարմիր բանակայինը տակտիկայի պարագմունքներում և տակտիկական վարժութիւններում ծանոթանում է ռազմական տեխնիկայի հետ, վարժութիւնն է ձեռք բերում կռիւլու հակառակորդի տեխնիկայի դեմ, իր տեխնիկայով և դորքերի այլ տեսակների հետ համադործակցելու, ծանոթանում է մի շարք մասնագիտական հարցերի հետ՝ ճարտարապետական գործի հետ, ռազմաքիմիական գործի հետ և այլն:

Ինչպես ասված է վերևում, ժամանակակից պատերազմում մարտի հիմնական տեսակն է համադորական մարտը, այսինքն՝ մարտի այն ձևը, վորին մասնակցում են դորքերի դանաղան տեղանքներ և մասնագիտական տեխնիկական գործառքեր: Այդ պատ-

ժառով մարտական պատրաստութեան հիմնական խնդիրն է՝ մարտեցնել կարմիր բանակայինին ճիշտ և հաջողութեամբ դործել համադորական մարտում: Այդ ձեռք է բերվում տակտիկական ու համադորական ջոկատային դաշտային պարագմունքներում մարտիկի պրակտիկայում:

Համադորական մարտի ջոկատային պարագմունքները տարբեր են մինչև զինվորիկները ներառյալ: Ջոկատային պարագմունքները վոր միայն ամրացնում են մարտիկի ուսուցումը, ստեղծում են նրա շարային, հրաձգային, տակտիկական, քաղաքական և ֆիզիկական պատրաստութեան աստիճանը, այլև կարմիր բանակայինին տալիս են դորքերի այլ տեսակների հետ միատեղ դործելու անհրաժեշտ պրակտիկա ու փորձառութիւն: Ջոկատային պարագմունքները ծանոթացնում են կարմիր բանակայինին ժամանակակից մարտի բարդ ձևերի, դորքերի ստանձին տեսակների դործողութիւններին, ժամանակակից ռազմական տեխնիկայի հետ և ոգնում են կարմիր բանակայինին տիրապետելու կռիւլ բոլոր ներադույն միջոցներին ու յեղանակներին՝ մարտում հաղթանակ ձեռք բերելու համար:

Համադորական ջոկատային պարագմունքները մարտիկի մարտական պատրաստութեան հիմքն են: Տակտիկական վարժութիւնները պատրաստում են կարմիր բանակայինին համադորական վարժութիւններին:

Տակտիկական պարագմունքները տարվում են դաշտում ջոկի, դասակի, վաշտի կամ եսկադրոնի, մարտկոցի կազմով: Տակտիկական պարագմունքներ անցկացնելիս հակառակորդը նշվում է պայմանորեն: Մեծ մասամբ կազմակերպվում են յերկկողմ տակտիկական վարժութիւններ, այսինքն՝ յերբ հակառակորդը չի նշվում պայմանորեն, այլ «հակառակորդ» պատկերացնում է մի վորեւ ստորաբաժանում կամ՝ մի խումբ կարմիր բանակայիններ:

Այդպիսի տակտիկական վարժութիւնները դաշտում կարմիր բանակայիններին տալիս են գործողութիւնների պրակտիկա մարտական ամենարագման պայմաններում: Տակտիկական, ինչպես և համադորական պարագմունքներն աստիճանաբար ավելի ու ավելի յեն բարդանում, կատարելագործելով մարտիկի մարտական վարժվածութիւնը և պատրաստութիւնը. համադորական վարժութիւններում արդեն անց են կացվում ժամանակակից մարտի բարդ ձևերը: Կարմիր բանակայինը վարժվում է մարտական գործողութիւնների հարձակման մեջ, պաշտպանութեամբ, զիմամարտում ժամանակի, տեղանքի ու պարագայի բար-

մաղան պայմաններում: Համադրական ջոկատային վարժու-
թյունները եւ ամբիշ յեն ամբացնում զորքերի զանազան
տեսակներին միջև, զինվորականների, պետկազմի ու շարքային
մասնային միջև, բանակի և աշխատավոր բնակչութեան միջև:

Աշխարհ սովորաբար ջոկատային վարժութիւններն առար-
վում են մանյովներով, վորոնց մասնակցութիւնն են ցույց տա-
լիս բազմաթիւ զորքեր՝ զելիզիաների, կորպուսների կազմով:
Մանյովներին խնդիրն է՝ ստուգել զորամասերի մարտունակու-
թիւնն ու մարտական պատրաստութիւնը, զորամասերի համա-
դործակցութեան պրակտիկա տալ խոշոր զորական միավորու-
թյունների և ժամանակակից տեխնիկայի զանազան տեսակներին
ու միջոցների մարտական աշխատանքի պայմաններում:

Զորամասի մարտական պատրաստութեան հաջողութեան կա-
րեւորագույն պայմանը մարտիկի հրաձգային պատրաստութիւնն
է: Կարմիր բանակայինը վարժվում է զերազանց և արագ, բազմա-
զան պարագաներում տիրապետել իր զենքին, ճիշտ խմանալ նրա
հատկութիւնները, զիպուկ և արագ կրակել, վարժվում է կա-
նոնավոր և ուշադիր խնամել և պահպանել զենքը:

Հրաձգային պատրաստութեանն անխզելիորեն կապված է
տակտիկական պատրաստութեան հետ: Առանց իր զենքով կանոնա-
վոր ու հմուտ դործելու կարմիր բանակայինը չի կարող կատարել
իրեն առաջադրած մարտական խնդիրը: Գերազանցապես չտիրա-
պետելով իր հրացանին, մարտիկն իր զենքը կկրակի, կփչացնի փամ-
փուշտներ, չի հարվածի թշնամուն և այդպիսով փորձանքի մեջ
կզցի իրեն և իր ընկերներին: Լավ տիրապետելով իր զենքին, մար-
տիկը փտահ կլինի իր ուժերի վրա, և կկարողանա կրակով ապա-
հովել իր մարտական խնդրի հաջող կատարումը: Կարմիր բանա-
կայինը պետք է վաշ միայն տիրապետի իր գեներալ, այլ և պաշտա-
նի գեներալ մարտունակութեանը: Յերբ զենքին ցույց չեն տալիս
ուշադիր վերաբերմունք, յերբ զենքը չեն խնամում, նա փչանում
է, նա չի կարող կանոնավոր դործել և մարտական պարագայի ան-
հրաժեշտ, վճռական մոմենտին կհրաժարվի զործելուց, փորձան-
քի մեջ կզցի մարտիկին, նրա կորստյան պատճառը կդառնա:
Այդ պատճառով ամեն մի մարտիկից պահանջվում է ամենաու-
շադիր վերաբերմունք և լավ խնամք դեպի զենքը ու գույքը:

Մարտիկը սովորում է նաև շարային պատրաստութիւն,
վարժվում է կանոնավոր շարժվել շարքում, կարողանալ կանոնա-
վոր դործել մարտական ու յերթական կարգերում: Շարային

պատրաստութեամբ ձեռք են բերվում ստորաբաժանման, վաշտի,
դասակի մեջ մտնող բոլոր մարտիկի երի դործողութիւններին
միասնութիւնն ու նպատակահարմարութիւն: Միայն լավ շարա-
յին պատրաստութիւնն ունենալով, կարմիր բանակայինը կկարողա-
նա մարտական պարագայում նույնպես արագ և հմտորեն շար-
ժվել ու դործել իր ստորաբաժանման կազմի մեջ, ոչնէլ իր հա-
րեաններին և շխանգերէ նրան կատարելու իր խնդիրը և իր ստո-
րաբաժանման խնդիրը:

Ֆիզիկական պատրաստութիւնը հանդիսանում է ամբողջ
մարտական պատրաստութեան հիմքերից մեկը: Նրա նպատակն է՝
ամրացնել մարտիկի որդանիքը, կոյնել նրա մարմինը, դարձնել
նրան դիմացելուն և պատերազմի դժվարութիւններին դիմանա-
լու ընդունակ: Նա ունիւմ է մարտիկին տիրապետելու իր զեն-
քին:

Կարմիր բանակայինը վարժվում է ամենից հմտորեն գործա-
դրել յերբում ու մարտում անհրաժեշտ շարժումներն ու գործու-
թիւնները, — քայլել, վաղել, սողալ, հաղթահարել խոչըն-
դոտներ, կրել ծանրութիւններ և այլն: Կարմիր բանակայինը
վարժվում է լողալ, շարժվել դահուկներով, սովորում է սվինա-
մարտը, նռնակներ նետել և այլն: Ֆիզիկական պատրաստու-
թիւնը մարտական պատրաստութեան անխզելի կարևոր մասն է:
Ազատ ժամանակ զբաղվելով ֆիզիկական կուլտուրայով, սպոր-
տով, կարմիր բանակայինը լրացնում և ամրացնում է իր ֆիզի-
կական պատրաստութիւնը:

Մարտական պատրաստութիւնը նախատեսում է կարմիր բա-
նակայինի վարժեցումը անհատական կարգով և իր ստորաբաժան-
ման ու զորամասի կազմով: Անհատական պատրաստութեան հետ
միասին կարմիր բանակայինը վարժվում է դործել իր ստորաբա-
ժանումների կազմով, սովորում է տակտիկական գործողութիւնն-
ները դաշտային պարագայի պայմաններում՝ իր ստորաբաժան-
ման, իր զորամասի կազմով:

Միայն այդ գիտելիքները մարտիկին հնարավորութիւն կտան
մարտական պարագայում հաջողութեամբ կատարելու իրեն վրա
դրած խնդիրները:

Ինչպես է տարվում մարտիկի մարտական պատրաստու-
թիւնը Կարմիր բանակում:

Վարժն էն տակտիկական պատրաստութեան խնդիրները:

ի՞նչ նշանակութիւն ունի հրաձգային պատրաստութիւնը:

Ի՞նչ է տալիս շարային պատրաստութիւնը մարտիկին: Ինչո՞ւ յետարկավոր ֆիզիկական պատրաստութիւնը կարմիր բանակայինն:

ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՄՐՑԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆ ՈՒ ՀԱՐՎԱԾԱԾ- ՆՈՒԹՅՈՒՆԸ ՍԱՐՏԱԿԱՆ ՊԵՏՐԱՍՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԵՎՈՐԱԳՈՒՅՆ ՄԵԹՈԴՆ Ե

Սոցիալիստական մրցակցութիւնն ու հարվածայնութիւնը չափ ծավալվել է կարմիր բանակում և դարձել է մարտական ու զաղաքական պատրաստութեան բարձրագոյն կարեւորագոյն մեթոդը: Կարմիր բանակում սոցմրցակցութեան ու հարվածայնութեան հիմնական խնդիրն է՝ ամրացնել նրա մարտունակութիւնը, բարձրացնել մարտական ու քաղաքական ուսուցման տեմպերն ու վերակը, ամրացնել հեղափոխական կարգապահութիւնը:

Սոցմրցակցութիւնն ու հարվածայնութիւնը կարմիր բանակում դարձել է կարմիր բանակայինների դասակարգային համախմբման ու դաստիարակութեան կարեւորագոյն մեթոդը:

«ՍՄԵՆԱՆՇԱՆԱԿԱՆԻՑԸ ՍՈՑՄՐՑԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՄԵԶ,—
ԱՍՈՒՄ Ե ԸՆԿ. ՍՏԱԼԻՆԸ,—ԱՅՆ Ե, ՎՈՐ ՆՍ. ՀԻՄԵՆԱԿԱՆ ՀԵ-
ՂԱՇԱՋՈՒՄ Ե ԿՍԱՍՐՈՒՄ ՄՍՐԴԱՅՆՑ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵՐՈՒՄ
ԴԵՊՒ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ, ՎՈՐՈՎՀԵՏԵՎ ՆՍ. ՎԵՐԱՇՈՒՄ Ե ԱՇ-
ԽԱՏԱՆՔԸ ՊԱՆԱՐԱԿԵԼԻ ՅԵՎ ԾԱՆՐ ԲԵՌԻՑ, ԻՆՉՊԻՍԻՆ
ԱՌԱՋ ՀԱՄԱՐՎՈՒՄ ԵՐ ՆԱ, ՊԱՏՎԻ ԳՈՐԾԻ, ՓԱՌՔԻ ԳՈՐ-
ԾԻ, ԽԻՋԱՆՈՒԹՅԱՆ ՈՒ ՀԵՐՈՍՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԻ»:

Սոցմրցակցութիւնն ոգնում է արագ և հաջողութեամբ անցնելու ուսուցումը լավագոյն ձևով յուրացնելու և տիրապետելու տեխնիկային, խնամքով վերաբերվելու զենքի զենքն ու գույքը: Սոցմրցակցութիւնն առաջացնում է աշխատանքի նոր ձևեր, աշակցում է աշխատանքի ռացիոնալացմանը, մոբիլիզացիայի յետադիմութեամբ կարմիր բանակայինների հասարակայնութիւնն ու տկոտութիւնը դժվարութիւնների ու թերութիւնների հաղթահարման դործում:

Հարվածայնութիւնը կարմիր բանակում մեծ դարկ տվեց նաև գյուտարարութեանը: Կան մի շարք կարեւոր ու լուրջ գյուտեր, վո-

րոնք աշակցում են մարտական պատրաստութեան բարելավմանն ու արագացմանը: Այդ ընդամենում աշխատանքը պետք է ելն ավելի ուժեղացվի: Հարկավոր է հատուկ ուշադրութիւն դարձնել կարմիր բանակային առաջարկների հալածման վրա: Հարկավոր է ամեն կերպ ոգնել ընկերներին գյուտարարական փորձերում, հարկավոր է վերաբերվել զենքի նրանց ուշադրութեամբ և հոգատարութեամբ և ամեն կերպ խրախուսել զինվորականների գյուտարարական աշխատանքը:

Սոցմրցակցութեան ու հարվածայնութեան դարգացման մեջ մեծ դեր է խաղում ստորին մասուլը: Նա ծանոթացնում է զորամասին հարվածայինների որինակելի աշխատանքի հետ, հարվածայնութեան շուրջը կադմակերպում է հասարակական կարծիք: Նա հարվածում է ծուլերին և զրկողականներին, սլաքարում է կեղծ հարվածայինների դեմ, սոցմրցակցութեան մեջ յեղած աչքակապութեան ու խեղաթյուրումների դեմ:

Ինքը մամուլը նույնպէս աշխատանքը տանում է հարվածայնորեն: Ներդրակելով իր աշխատանքներին հարվածայիններին, նա պետք է հասնի նրան, վոր յուրաքանչյուր զինվորականից դառնա հարվածային և յուրաքանչյուր հարվածային դառնա զինվորական: Մամուլն ինքը հաճախ վերցնում է յետ մնացող ստորաբաժանումների չեփութիւնը, ձգտելով, վոր յետ մնացողները բարձրացնեն իրենց մարտական պատրաստութիւնը:

«ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՄՐՑԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՍԿԶՐՈՒՆՔՆ Ե»,—
ԳՐՈՒՄ Ե ԸՆԿ. ՍՏԱԼԻՆԸ,—ԸՆԿԵՐԱԿԱՆ ՈՐԵՆՈՒԹՅՈՒՆԸ
ՅԵՏ ՄՆԱՅՈՂՆԵՐԻՆ ԱՌԱՋԱՎՈՐՆԵՐԻ ԿՈՂՍԻՑ ԱՅՆՊԵՍ
ՎՈՐ ԶԵՌՔ ԲԵՐՎԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԵՐԵԼՔ»:

Յեվ կարմիր բանակում լայն գործադրում է ու պետք է ելն ավելի ծավալվի առանձին հարվածայինների ոգնութիւնը յետ մնացող ընկերներին, գորամասի լավագոյն ստորաբաժանումների շեփութիւնը բուլլերի վրա: Ամենից ուժեղ ընկերները պետք է ամեն կերպ ոգնեն բուլլ ընկերներին բարձրացնելու համար նրանց պատրաստութիւնը, ոգտագործելով դրա համար ազատ ժամանակը:

Յուրաքանչյուր կարմիր բանակային պետք է ակտիվ մասնակցութիւն ցույց տա սոցմրցակցութեանը, պետք է լինի մարտական ուսուցման հարվածայինը:

Սոցմրցակցութեան խնդիրն է՝ ձեռք բերել դոճնական նվաճումներ հրաձգային դործում, տակտիկական պատրաստութիւն-

նում, կարգապահութիւնն բարձրացման մեջ, տեխնիկայի տիրապետման, դեպի ժողովրդական դուշը, զենքը ցույց տված հոգաւորութեան մեջ, քաղաքական գործունէութեան բարձրացման մեջ, գործանքի կուլտուր կենցաղային պայմանների բարելավման մեջ:

Սոցմրցակցութեանը կարմիր բանակում ծավալվում է հրամաւորութեան հայտարարած վարժական-մարտական պլանների լաւագույն կատարման ու գերակատարման շուրջը: Հետեւապէս կարմիր բանակայինը պետք է դիտենաւ իր ստորաբաժանման, զորամասի մարտական պատրաստութեան պլանը, դիտենաւ, թե ինչ պետք է անել ինքը ներկայումս, վորպէսզի արժանի լինի հարկածայինի կոչման: Եւ հաջողութեամբ կատարել իր վրա դրած պարտականութիւնները:

Սոցմրցակցութեան մեջ անհանդուրժելի յետադիմ եմանքները, աղմուկը, ձեռքի բազմազանութեան յետեւից ընկնելը: Սոցմրցակցութեան վրէժը բոլոր ձեւերը, վոր գործադրվում են ֆարքիներում ու գործարաններում կիրարկելի յեն ԲՅԿԻ (որի նախ՝ մեղանում էի կարելի կիրառել հանգիստական պլանի ձեւ):

«Զորական մասերում, — ասվում է Համկոմկուսի (Բ) ԲՅԻՆԵՐԻ քարտուղարների Յորդ համաբանակային վորդումներում, — պետք է ամեն կերպ զարգացնել սոցմրցակցութեան միայն այնպիսի ձեւեր, վորոնք բարձրացնելով մարտական ու քաղաքական պատրաստականութիւնը, ամրացնելով զորամասի զինվորական կարգապահութիւնը, միեւնոյն ժամանակ բարձրացնում են հրամաւորների դերը, նրա հեղինակութիւնը, ամրացնում են նրա հրամաւորական կամքը և ոգնում են նրան ղեկավարելու մարտական ուսուցումը»: Սոցմրցակցութեան ու հարկածայնութեան լաւագույն որինակների ցուցադրանքը, մասսայական հասարակական կոնտրոլը հարկածայնութեան ընթացքի նկատմամբ և նրա արդունքների կադմակերպված հաշվառումը, պետկադմի կադմակերպչական ու ղեկավար դերի ապահովումը սոցմրցակցութեան մեջ, — այս բոլորը հնարավորութիւն են տալի ավելի ևս լայնորեն ծավալելու սոցմրցակցութիւնն ու հարկածայնութիւնը: Այս բոլորը կտան ավելի մեծ նվաճումներ գործերի մարտական ու քաղաքական պատրաստութեան մեջ:

Բարձրակամ բանակներում զինվորներին ստիպում են ծառայել իրեն խորք դասակարգային շահերին: Այդ պատճառով աշխատում են մթաղնել նրա գլուխը, դարձնել նրան կալվածատերի ու գործարանատերերի հլու ու հաղանդ գործիքը:

Պաշտալիստական յերկրներում լուսավորութիւնն ուղղված է ախ բանի, վորպէսզի քաղաքականապէս մշակեն զինվորին, դարձնեն նրան բուրժուազիայի շահերի ծառան: Կապիտալիստական բանակներում թուլլատրվում են միայն այնպիսի կադմակերպչութիւններ ու ընկերութիւններ, վորոնք ծառայում են բուրժուազիայի շահերին: Հեղափոխական, կոմունիստական կադմակերպչութիւններն բուրժուական բանակներում խտրվ հալածվում են:

Կարմիր բանակայինները պաշտպանում են վոչ թե խորք, այլ իրենց դասակարգային շահերը: Յեւ վորքան կարմիր բանակայինն ավելի լաւ ըմբռնի իր շահերը, վորչապի դասակարգայնորեն ավելի գիտակից լինի, այնչապի ավելի հաստատապէս պաշտպան կանգնած կլինի խորհրդային իշխանութեան համար:

Խորհրդային իշխանութիւնը շահագորդված է, վորպէսզի յուրաքանչյուր կարմիր բանակային լինի գերադանց մարտիկ, դրապետ, պարզ հասկանա, թե ինչու յե ի ըը գտնվում Կարմիր բանակում, ամ շահերն և նա պաշտպանում, ուլքեր են նրա թշնամիներն ու բարեկամները: Խորհրդային իշխանութիւնը շահագորդված է, վորպէսզի յուրաքանչյուր կարմիր բանակային կարողանա գիտակցորեն ըմբռնել ընթացիկ քաղաքականութիւնը և անց ու դարձը և հասկանա բանվոր դասակարգի ու նրա առաջավոր ջոկատի՝ կոմունիստական կուսակցութեան դերը մեր յերկրի սոցիալիստական շինարարութեան մեջ և Կարմիր բանակում և ակտիվ մասնակիցը լինի մեր յերկրի սոցիալիստական շինարարութեանն ու Կարմիր բանակի մարտունակութեան ամրացմանը: Միայն այդպիսի մարտիկը կբարձրացնի Կարմիր բանակի մարտական պատրաստութիւնը, միայն այդպիսի մարտիկը կլինի սոցիալիզմի գործի հաւատարմագրի մարտնչող և միշտ յդատարատ կլինի առաջի խնայելու իր կյանքը կովելու սրուկտարական հեղափոխութեան համար:

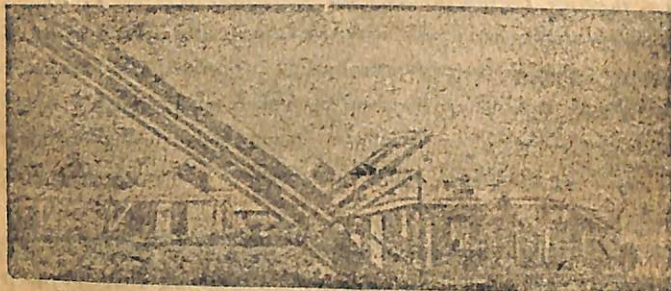
Ահա թե ինչու Կարմիր բանակում այդչապի մեծ ուշադրութեամբ և նվիրվում Կարմիր բանակայինի քաղաքական գրագիտութեանը:

Ինչպիսի՞ն է սոցմրցակցութեան ու հարկածայնութեան դերը Կարմիր բանակի մարտական պատրաստութեան մեջ:
Ինչպիսի՞ն է գլխատարութեան դերը Կարմիր բանակում:

Կարմիր բանակայինն ինչի սովորեցնում են կարգալ թեր-
թեր, դրքեր, հաճախել դասախոսութուններ, ղեկուցումներ և
Նրան ներգրավում են յերկրի ու կարմիր բանակի հասարակական-
քաղաքական կյանքին, կարմիր բա ակայինը դառնում է ղեկավարից,
ակտիվ մարտնչող սոցիալիստական հեղափոխության համար,
մեր ամբողջ տնտեսութունը սոցիալիստական հիմունքներով վի-
բակերոհելու համար, կարմիր բանակի մարտունակության ամ-
բաջման համար: Լավագույն, կուռաջությանը նվիրված, մար-
տական ուսուցման հարվածային կարմիր բանակայինները ներ-
գրավվում են կուսակցության ու կոմսոմոլի շարքերը:

Կարմիր բանակում ամբողջ կուսակցական-քաղաքական աշ-
խատանքն ուղղված է այն բանի, վորպեսզի «կարմիր բանակայինի
մեջ դաստիարակեն ռադական տեսակետից բարձրորակ, տեսելի-
գային կատարելապես տիրապետող մարտիկ, խորհրդային իշխա-
նության տուկու պաշտպան, համաշխարհային պրոլետարակա հե-
ղափոխական անձնուրաց մարտնչող, առաջնամարտիկ համատա-
րած կոլեկտիվացման համար ու նրա հիման վրա կուլակության,
վորպես դա ակարդի, վերացման համար, արտադրության մեջ
սուղս վոր, վորը դեպի աշխատանքը ցույց տված կոմունիստա-
կան վերաբերմունքի որինակ է հանդիսա ում»:

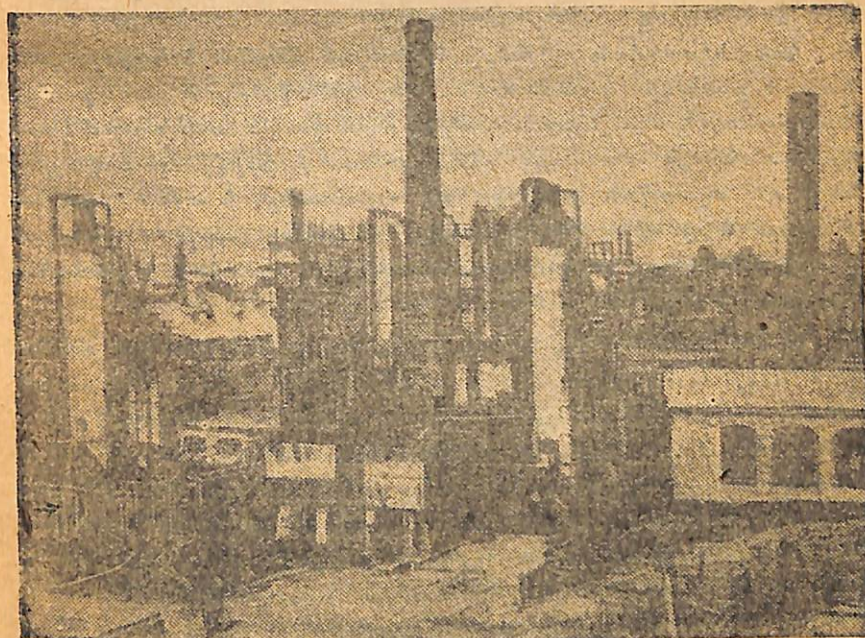
Կուսակցական-ֆադաֆական աշխատանքը մեր բանակում յայն
ծավալ է ստացել: Կուսակցական, ֆադաֆական ու մասսայական
ամբողջ աշխատանքը բանակում ղեկավարում են ֆադմարմինները:
Նրանք ղեկավարում են կուսակցության լուսավորությունն ու
կարմիր բանակայինների հետ տարվող քաղաքական պարապմունք-
ները: Նրանք ստեղծում են բանակում զպրոցներ, ակումբներ,
դրադարաններ, տալիս են նրանց աշխատանքի պլան ու ծրագիր,
հետևում են նրանց աշխատանքին: Քաղաքական բաժինները կար-
միր բանակին մատակարարում են զրքեր, թերթեր, պլակատներ,

հրատարակում են կարմիր բանակային հատուկ թերթեր: Պատե-
րադի ժամանակ քաղաքական բաժինները քաղաքական աշխատանք
են տանում զորքերի մեջ ու հակառակորդի թիկունքի բնակչության
մեջ:

Յուրաֆանչյուր կարմիր բանակային պետք է ձգտի բարձրաց-
նելու իր ֆադաֆական գրագիտությունն ու դասակարգային գի-
տակցությունը և ակտիվ մասնակցություն ցույց տա իր գորամասի
հասարակական-ֆադաֆական ամբողջ կյանքին: Դրանով նա ավելի
ևս կամրացնի մեր յերկրի պաշտպանունակությունը և կարմիր բա-
նակի կորովը:

Ինչպիսի՞ն են ֆադաշխատանքի խեղիքների կարմիր բա-
նակում:

Նավթաքորման նոր գործարան հարավում:

ԳՈՒՍԱԳՅԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱՆԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆՍՈՒՄ

Յուրաքանչյուր գործառնում, վաշտերում, մարտկոցներում, ձեռնարկութուններում կա կոմունիստական կուսակցության բջիջ, վարի մեջ մտնում են կուսակցության այն բոլոր անդամներն ու քեկնածուները, վորոնք ծառայում են այնտեղ: Վաշտային բջիջը գլխավորում է բջիջի անդամների կողմից ընտրված նախագահութունը կամ միայն բջիջի քարտուղարը, յեթե բջիջում կա յոթ անգամ և՛ պակաս: Այն դասակը երում, վորտեղ կան կուսակցության 25 անդամից ու թեկնածուից ավելի, կա կուսակցական կադմակերպիչ, վորը կադմակերպում է համախմբում է դասակի կուսակցականների ու կոմյերիտականների աշխատանքը: Բոլոր վաշտային բջիջները համախմբվում են և կազմում գնդի կուսակցական կոլեկտիվը: Գնդի կուսակցիկոլիվը գլխավորում է կոլեկտիվի անդամները ընտրված բյուրոն, վորը ղեկավարում է գնդի կուսակցական կադմակերպության աշխատանքը:

Կոմունիստական բջիջներին հիմնական խնդիրն է Կարմիր բանակում բանակի դորամասերի մարտունակության ամրացումը: Դրա համար կոմունիստական բջիջը սերտ կապ է հաստատում կարմիր բանակային մասսայի հետ, տանում է կարմիր բանակայինների մեջ մշտական քաղաքական աշխատանք, և ամեն կերպ աջակցում է պետկազմին, կարմիր բանակայինների մարտական պատրաստության ու դաստիարակության և պետկազմի կատարելագործման աշխատանքը երում:

Կոմունիստական բջիջը ձգտում է բարձրացնել կարմիր բանակայինների հետաքրքրությունը դեպի ռադմական ու քաղաքական պարապմունքները, պայքար է մղում, յերբ լինում են կարմիր բանակայինների կողմից դեպի իրենց պարտականությունները ցույց տված անիլոյթ վերաբերմունքի դեպքեր, գինվորական կարգապահության խախտման դեպքեր, անկուլտուրականության արհաճայություններ, հարբեցողություն կամ այլև այլ թերություններ, վորոնք վարկարեկում են կարմիր բանակայինի կոչումը և թուլացնում են բանակի մարտունակությունը: Բջիջն ամեն կերպ ձգտում է հրամատարությունը՝ դասակարգյալորեն դաստիարակելու և քաղաքականապես լուսավորելու մարտիկներին, ձգտելով վորպեսզի կարմիր բանակայինը լինի դասակարգյալորեն գհտակց մարտիկ պրոլետարական հեղափոխության համար:

Բջիջը պարզաբանում է մարտիկներին կոմունիստական կուսակցության դերն ու նշանակութունը աշխատավոր մասնակցների ժղած պայքարում, պարզաբանում է նրանց կոմունիստական կուսակցության ու խորհրդային իշխանության ընթացիկ քաղաքականությունը, դաստիարակում է կարմիր բանակայինների մեջ վստահություն ու նվիրածություն դեպի կոմունիստական կուսակցությունն ու խորհրդային իշխանությունը և դեպի նրանց վարած քաղաքականությունը: Բջիջը հետևում է մարտիկների շահերին ու պահանջներին և ոգնում է նրանց ընդունելու իրենց համար մութ ճարքերը: Ընդգրկելով կուսակցության աղդեցությամբ լայն խափերին, բջիջը համախմբում է նրանց մեր կուսակցության դրլխավոր դծի ու Կարմիր բանակի ղեկավարության շուրջը: Կուսակցական բջիջները վճռական պայքար են մղում իրենց շարքերում կուսակցության գլխավոր դծից յեղած ամեն տեսակ թեքումների դեմ: Կուսակցական կադմակերպությունները պետկազմի հետ միասեղ ձգտում են, վորպեսզի դորամասերում անհեղորեն կատարվեն կուսակցության, խորհրդային իշխանության ու Կարմիր բանակի ղեկավարության դիրեկտիվները:

Բջիջը մեծ աշխատանք է կատարում բանակի ինտերնացիոնալ դաստիարակության դործում, պայքարելով առանձին կարմիր բանակայինների մեջ յեղած նացիոնալիզմի ու շովինիզմի մնացորդների դեմ:

Ահապատկանության կամ քաղաքական անդրադիտակցության և կամ դասակարգյալորեն խորթ տարրերի աղդեցության պատճառով առանձին կարմիր բանակայինների մեջ լինում են վատաբուղ քաղաքական տրամադրություններ: Բջիջը մերկացնում է այդպիսի տրամադրությունները, ցույց է տալիս դրանց վնասակարությունն աշխատավորների համար և ձգտում է վերացնել նման տրամադրություններ: Բջիջն աջակցում է նաև պատահաբար բանակի սողակած կուլակների, անաշխատ տարրերի մերկացմանն ու նրանց բանակից վտարմանը:

Բջիջը ներգրավում է կուսակակայիններին սոցմրցակցության ու հարվածայնության մեջ և հասնում է մարտական պատրաստության պլանների առավելագույն հաջող կատարմանն ու գերապատարմանը: Բջիջը ներգրավում է կարմիր բանակայիններին քաղաքական ակտիվ կյանքի մեջ և ղեկավարում է նրանց քաղաքական-հասարակական դործունեյությունը դանադան կոմպանիաներում, խորհուրդների և հասարակական կադմակերպությունների ընթացություններում:

Ներդրավելով կարմիր բանակայիններին մասսայական ու հասարակական-քաղաքական աշխատանքներին Պաշտպանություն, Մոտորում և այլն, բնիչն աշխատում է զարգացնել կարմիր բանակային մասնակցների ինքազորությունները, զարգ. ել կարմիր բանակայինն ակտիվ հասարակական գործիչ և սոցիալիստական հասարակության ու կարմիր բանակի ակտիվ կառուցող: Չարգացնելով կարմիր բանակայինների ինքնագործ ու եյությունը, բնիչը ձգտում է կարմիր բանակայինների ինքնագործունեությունը հիման վրա բարելավել նրանց կյանքի ու կենցաղի պայմանները:

Կարմիր բանակայինների մեջ իր քաղաքական աշխատանքը բնիչը տանում է ագիտացիայի, դուրսյաների միջոցով, կազմակերպելով կարմիր բանակայինների ժողովներ, բնիչի դռնբաց ժողովներ, վորոց ներդրում է կարմիր բանակայիններին, կազմակերպում է խմբակներ, տարածում է թերթեր և ոգտագործում է մասսայական աշխատանքի այլ ձևեր:

Կուսակցության կազմակերպությունները բանակում մեծ հեղինակություն են վայելում կարմիր բանակայինների ու պետկազմի կողմից:

Կարմիր բանակում կուսակցության հեղինակությունն ամենից լավ յերևում է այն ձգտումով զեպի կուսակցությունը, վոր կանխուսակցական կարմիր բանակայինների մեջ: Վերջին յերեք տարում բանակի կուսակցության կազմակերպությունները կրկնապատկել են իրենց չարքերը, ըստ վորում բանվոր երի տոկոսը կուսակցության կազմակերպություններում աճել է 41,7-ից հասնելով 63,7-ի: Յերեք տարի սրանից առաջ բանակի ամբողջ աշխատանք կազմի 17,8 տոկոսը յերեք և կուսակցական ու կոմյերիտական, իսկ ներկայումս մենք ունենք 41 տոկոս: Մի չարք դորամասերում, մասնավոր՝ մոտոմեխանիկական մասերում, ծովային և ողային նավատորմում անձնական կազմի 70-80 տոկոսը կուսակցականներն ու կոմյերիտականներն են:

Իր աշխատանքներում բնիչը հենվում է քաղաքականապես ակտիվ, լավագույն ու տոկուն, մարտական ուսուցման հարվածային կարմիր բանակայինների վրա: Քաղաքականապես զարգացած, ակտիվ, կուսակցության ամենից մոտ ու նվիրված կարմիր բանակայիններին բնիչը ներդրում է իր չարքերը և կոմսոմոլը: Կուսակցության մեջ մտնել կամեցող կարմիր բանակայինն այդ մասին պետք է գիտնի տա բնիչին:

Վարպետի կուսակցական կազմակերպությունը կարողանա հաջողությամբ զեկավարել կարմիր բանակային մասսային և վա-

յերիչ նրա լիակատար վստահությունը, նա պահանջում է առաջին հերթին իր անդամներից ու թեկնածուներից քաղաքական բարձր գիտակցություն ու կարգապահություն ըստ լեհիկյան տոկունության ու կայունություն:

Բնիչը կուսակցության անդամներից ու թեկնածուներից պահանջում է ագիտացիա վաչ թե խոսով, այլ գործով, անձնակազմի մեջ: Մարտում, յերթում, դորանոցում, սուսուցման ու մարտական պատրաստության մեջ կոմունիստն ամենուրեք պետք է առաջինը լինի, ցույց տալով ուրիշներին քաջություն, դիմացկունություն, կարգապահություն, ճշտագահություն, իրեն հանձնարարած աշխատանքի ճիշտ կատարման որինակ: Նա պետք է ամեն կերպ աջակցի հրամատարությունը դորամասի մարտական պատրաստության մեջ:

Կոմունիստը պետք է առաջավորը լինի ուղիմական ու քաղաքական պատրաստության մեջ, սոցմրցակցության ու հարվածային Մյան մեջ, տրի, լենանիկյան և հասարակական կազմակերպությունների աշխատանքներում: Զորանոցում և դորանոցից դուրս կոմունիստը միշտ պետք է որինակ ծառայի կարմիր բանակայինի կանոնավոր ու դիտակից վարքի, բանակայինի, վորին աշխատանքները վստահել են իրենց չարքերի պաշտպանությունը:

Բանակային մեր կուսակցական կազմակերպությունը հանդիսանում է կուսակցության ու Յրա կենտկոմի տոկուն ու կայուն ջոկատը: Իր լենինյան ըստ լեհիկյան տոկունությունն ու համախմբվածությունը նա ապացուցում է այն անխնայ վճարական պայքարով, վոր նա մղում է կուսակցության գլխավոր գծի համար, ընդդեմ ոպորտունիստական թեքումների: ԲԳԿԿ կուսակցական կազմակերպությունը ջախջախիչ հակահարված տվեց հակահեղափոխական տրոցիկիզմին: Նա անհաշտ պայքար է մղել, մղում է և պետք է մղի ալ թեքման դեմ, վորպես գլխավոր վտանգի, ճախճ ոպորտունիզմի դեմ, հաշտվողականության և յերկերեսանություն դեմ: Կուսակցական կազմակերպությունները հակայական աշխատանք են կատարում՝ կազմակերպելու համար կարմիր բանակային մասնակցի ակտիվությունը կուսակցության գլխավոր գծի շուրջը, ակտիվ աջակցում են պետկազմին բարձրացնելու համար բանակի մարտական պատրաստությունը և ամրացնելու համար նրա մարտունակությունը:

Ժամանակակից միջադպարին քաղաքական պարագան, նոր պատերազմի աճող վտանգը՝ իՍՂՄ դեմ և այն բարդ խնդիրները, վոր առաջադրում են կ. բանակայինին ու նրա մարտական պատրաս-

տությանը, առաջադրում են բանակի կուսակազմակերպության ներքին նորանոր ու բարձր պահանջներ:

Կուսակցական կազմակերպություններից պահանջվում է ելլել մեծ դասակարգային աշխրջություն և բայլենեիկյան տոկունություն: Նրանք պետք է շարունակեն ահաբեկչության պայքարը յերկու ճակատով կուսակցության գլխավոր գծի համար՝ թե՛ գլխավոր վտանգ՝ աջ թևի և թե՛ ամեն տեսակ «ձախ» խոտորումների, հաշտվողականության ու յերկերեսանիության դեմ:

Բանակի մարտական պատրաստության հարցերը պետք է լինեն բանակի կուսակազմակերպության ամբողջ աշխատանքի կենտրոնում:

Վերաբանչյուր կուսակցական բջիջ, — ասված է Համկոմկուսի (Բ) բջիջների քարտուղարների յերրորդ համաբանակային խորհրդակցության բանաձևում, — պարտավոր է ընդհուպ մոտենալ մարտական պատրաստության կոնկրետ խնդիրներին այնպես վոր հոմանիստների և կոմյուրականների որինակելիությամբ իսկապան առաջավոր դերով, հրամատարությանը ցույց տված ակտիվ տղնությունը բարձրացնի բանակի մարտական պատրաստությունը չոնսված բարձրությունը:

Այդ կուսակազմակերպություններից պահանջում է ավելի լայնորեն ծավալել քաղաքական աշխատանքը կարմիր բանակայինների ու պետկազմի մեջ, համեմել նրանց ավելի բարձր դասակարգային գիտակցության և համալսմբւածության կուսակցությանը լուրջը:

Բայլենիկները կարմիր բանակում ավելի յեռանդով ու համառորեն պետք է մարտնչեն տեխնիկայի տիրապետման ու նրա խնամման համար:

Ընկ. Ստալինի այն լողունդը թե՛

● «ԲԱՅԼԵՆԵՎԻՆԵՐԸ ՊԵՏՔ ԵՒ ՏԻՐԱՊԵՏԵՆ ՏԵՆՆԻԿԱՑԻՆ» պետք է բանակային ամբողջ աշխատանքի պրակտիկայում, գործնականապես դառնա ամենամարտական լողունգը, — այսպես է ասում բջիջների քարտուղարների Յորդ համաբանակային խորհրդակցության բանաձևը:

Կոմունիստները պետք է անընդհատ մոբիլիզացիայի յենթարկեն մասնաններին կատարելապես տեխնիկային տիրապետելու համար, խնամքով այն պահպանելու համար և պետք է այդ տեսակետից որինակ ծառայեն բոլոր մարտիկներին:

Կարմիր բանակի տեխնիկական հագեցումն առաջադրում է

հատուկ բարձր պահանջներ հրամատարին, վորը պատասխանատու յե իր գործածի մարտական պատրաստության ու մարտունակության համար: Այդ պահանջում է հրամատարից ուժեղ մարտական իքնակատարելագործում, առոյա ուսուցում և կամքի մեծ հասկություններ՝ նախաձեռնություն, հաստատակամություն, համարձակություն:

Վերաբանչյուր կուսակցական կազմակերպություն, — ասված է բջիջների քարտուղարների խորհրդակցության բանաձևում, — պարտավոր է ստեղծել այնպիսի պարագա, վորով ցույց տրվի ամեն կերպ տղնություն հրամատարական ուսուցմանը, վերացվի այն ամենը, ինչ խանգարում է ուսուցմանը, և հետամնացությունն ուսուցման մեջ, տեխնիկայի տիրապետման մեջ համարվի ամոթ ու խայտառակություն հրամատարի ու քաղաշխատողի համար: Կուսակազմակերպությունները պետք է նաև իրենց ամբողջ աշխատանքով, իրենց առոյա ճիշտ և ուշադիր վերաբերմունքով գեպի հրամատարը ամեն կերպ աջակցեն ամբադնելու իրա մեջ հաստատակամություն, վճռականություն, համարձակություն, նախաձեռնություն, — հատկություններ, վորոնք բացարձակապես անհրաժեշտ են հրամատարին, առանց վորոնց հրամատարը չի կարող հանդիսանալ գործածախի իսկական հրամատար, մարտական գեկապարը:

Սրանք են այն կարելորագույն պահանջները, վոր առաջադրում է ժամանակակից պարագան կուսակազմակերպությանը հրամատարների վերաբերմամբ: Բջիջն իր ամբողջ աշխատանքով պետք է ապահովի հրամատարի ուսուցումը և ստորաբաժանման, գործածախի մարտական պատրաստության նրա գեկավարությունը, ապահովի նրա հեղինակությունը: Ողնելով հրամատարին նրա ամբողջ աշխատանքում, բջիջը պետք է վճռականապես խուսափի այն

պիսի վորեն գործողութիւնից, վորը փոխարինի հրամատարի դե-
կաւար դերը մասի մարտական պատրաստութեան մեջ: ԲՆԻՋը պետք
է ապահովի զորամասի կուսակցական-քաղաքական աշխատանքի
ամբողջ սխտեմով մարտական պատրաստութեան հաջողութիւնը,
կազմակերպելով կարմիր բանակայիններն ու հրամատարներին ահ-
աբովութեանը մարտական պատրաստութեան խնդիրներին շուրջը:

Ինչպիսի՞ն են կուսակցական կազմակերպութիւնների
դերն ու խնդիրները կարմիր բանակում:

Ինչպիսի՞ աշխատանք են կատարում կուսակցական
կազմակերպութիւնները կարմիր բանակում:

Ինչպիսի՞ պահանջներ են առաջադրվում կուսակցա-
կաններին:

ԿՈՄՍՈՒՄՈՆԸ ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆԱԿՈՒՄ

Լենինյան կոմունիստական յերթադրութեան միութեանը
(ԼԿՅԵՄ—կոմսոմոյ) եսկայական դեր է խաղում ԲԳԿԻ շինարարու-
թեան մեջ:

Նա հանդիսանում է բանակում կուսակցակերպութեան ոգնա-
կանը բանակում տարած նրա ամբողջ աշխատանքում:

Քաղաքացիական պատերազմի ժամանակ կոմսոմոյը մեր բա-
նակին տվել է տասնյակ հազարավոր անձնակեր մարտիկներ: Սպի-
տակ գվարդիականների, իմպերիալիստների դեմ մղած կռիւներին
հակառակ դեմքով, կուսակցային ապստամբութեաններին դեմ, կոմյե-
րիտականները կուսակցականների հետ միասին յեղել են առաջա-
վոր շարքերում, ցուցաբերելով քաջութեան ու հերոսութեան
հրաշքներ: Հայտնի յեն բազմաթիւ դեպքեր քաղաքացիական պա-
տերազմից, յերբ կոմյերիտականներն իրենց անձնուրաց մարտա-
կան աշխատանքով ոգնել են հաղթանակել թշնամուն, իրենց յե-
տեւից տանելով կարմիր բանակային մաստաներին: Քաղաքացիա-
կան պատերազմում ցուցաբերած մարտական սխրագործութիւն-
ների համար ԽՍՀՄ կառավարութիւնը պարգևատրել է կոմսո-
մոյին կարմիր զրոշի շքանշանով: ԲԳԿԻ հրամատարների մեծ մա-

տը կոմսոմոյի շարքերից է: Իր անդամներից շատերին այժմ եւ
կոմսոմոյն ուղարկում է մեր ռազմական դպրոցները: Մինչեւ
1931 թվի հունիսի 1-ը ռազմակրթական հիմնարկների ուսանող-
ների և ունկնդիրների 37 տոկոսը կոմյերիտականներ են յեղել:

Կոմսոմոյը հատուկ դեր է խաղում ծովային և ողային նավա-
տորմներում, վորոնց շէֆութիւնը հանձն է առել նա:

Կոմյերիտականները ներկայումս կազմում են ամբողջ բանակի
կազմի մի հինգերորդ մասը: Մեր բանակի սոսկական կազմն ամեն
տարի համարվում է բաժնորա-գլուղացիական յերկուսարդու-
թաւր, մարի մեջ, հասկանալի յե, վոր ավելի շատ կոմյերիտա-
կաններ կան, քան կուսակցականներ: Կոմսոմոյի միջոցով կու-
սակցութեանն ավելի տերտրեն է կապվում լայն անկոսակցա-
կան կարմիր բանակային մասնայի հետ:

Կոմսոմոյի դերն արդիւնավ հակադրան չափով աճել է: Մյո
կոմսոմոյի վրա վիրիտարի պատասխանատւութեան և դնում:
Յեւ կոմսոմոյը պատվով է կատարում բանակում ևս իր պարտա-
կանութեանները կուսակցութեան հանդեպ, պրոլետարական դիկ-
տատուրայի հանդեպ և արժանավոր կերպով կրում Լենինյան յե-
րիտասարդութեան միութեան կոչումը:

«Բանակի կուսակցակերպութեան դեկաւարութեամբ» — առ-
ված է բՆԻՋների քարտուղարների համարաւանակային 3-րդ խորհրդ-
դակցութեան բանաձեւերում, — աճել ու բայլելիկորեն կովվել է
բանակային կոմսոմոյը: Վերջին 3 տարվա ընթացքում նա կրկնա-
պատկել է իր շարքերը: Բանվորական կորիզը նրա մեջ աճել է 37,5
տոկոսից հասնելով 49,3 տոկոսի: Նա բարձրացրել է իր դերը,
վորպես կուսակցակերպութեան ոգնականի ամբողջ աշխատան-
քում:

Վաչտերում, մարտկոցներում, եսկադրոններում կոմյերիտա-
կանները համախմբված են կոմյերիտական բՆԻՋների մեջ: ԲՆԻՋը
գլխավորում է նախազահութեանը: Կոմյերիտական բՆԻՋների դե-
կաւարութեանն իրադրծում է վաչտի, մարտկոցի, եսկադրոնի
կուսակցակերպութեանը: Այն դասակներում, վորտեղ 35 կոմյե-
րիտականից ավելի յե, ջոկվում են դասակային կազմակերպիչ-
ներ: Վաչտային բՆԻՋները համախմբված են գնդային կոմյերիտա-
կան կազմակերպութեան մեջ, վորի գլուխ է կանգնած կոմսոմոյի
գնդային ընտրովի բյուրոն: Կոմյերիտականների գնդային բյու-

բան իր աշխատանքը վարում է կոմունիստական կուսակցության ղեկավարի կոլեկտիվի բյուրոյի ղեկավարութեամբ:

Կոմսոմուլը փառաբանում ու դաստիարակական աշխատանք է կատարում կոմյունիստական և անկուսակցական կարմիր բանակային խմբերի մեջ և ակտիվ ոգնում է կուսակցությանը նրա ամբողջ աշխատանքում: Կոմյունիստական, ինչպես և կուսակցական կազմակերպությունների հիմնական խնդիրն է՝ իր ամբողջ աշխատանքով ամրացնել կարմիր բանակի, Վրացես պրոլետարական ղեկատարության գեներլի, մարտունակութունը, ամրացնել բանակում կոմունիստական կուսակցության ղեկավար դերը: Քաղաքական պրոպագանդով և անձնական օրինակով կոմսոմոլն ամեն կերպ աջակցում է պեռկազմին ուժեղացնելու զորամասի մարտական պատրաստութունը և ամրացնելու կարգապահութիւնը բանակում: Կոմյունիստականից պահանջվում է, ինչպես և կուսակցականից, ամեն անգամ ամենուրեք լինել առաջավոր, օրինակելի մարտիկ, հարվածային, գիտակից և նվիրված պրոլետարիատի դրծին:

Կոմյունիստական կազմակերպությունների կարելիքագույն խնդիրն է՝ կոմյունիստականների օրինակելիութունը մարտական ու փառաբանական ուսուցման մեջ, ռազմական տեխնիկայի տիրապետման ու խնամման մեջ, գինվորական կարգապահութիւնում և կարգապահական խախտումների լիակատար վերացումը կոմյունիստական շարքերում:

Այսպես է պարտավորեցնում կոմսոմոլին Համկոմկուսի (Բ) բլիշների քարտուղարների համարանակային 3-րդ խորհրդակցութիւնը:

Կոմսոմոլը մոչ միայն կուսակցության ոգնականն է նրա ամբողջ աշխատանքում, այլև կոմունիստական կուսակցության շարքերի համարման հիմնական աղբյուրն է: Այդ պարտավորեցնում է կուսակցական կազմակերպություններին ու կոմսոմոլին դաստիարակական մեծ աշխատանք կատարել կոմյունիստականների մեջ, բարձրացնել նրանց քաղաքական պատրաստութիւնը: Կոմյունիստականները պետք է լինեն դաստիարակչորեն առկուն, անձնուրաց կերպով նվիրված լինեն պրոլետարական հեղափոխության դրծի համար, համախմբված լինեն կուսակցության գլխավոր գծի շուրջը:

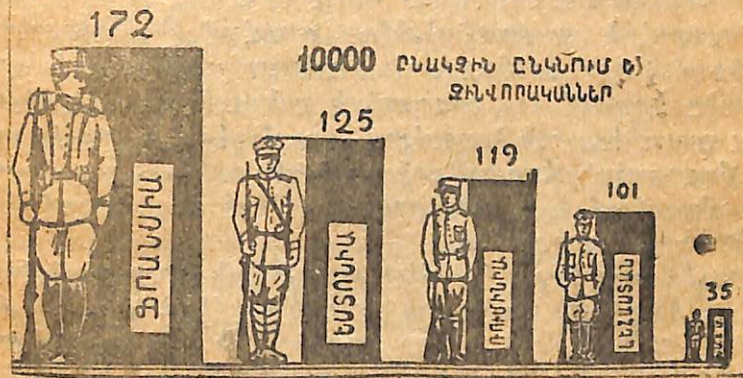
Կոմյունիստական աշխատանքներում, իրենց ժողովներում, գրաքոցներում կոմյունիստականները ստանում են լիննյան դաստիարակութիւն, քաղաքականապես զարգանում են և պատրաստվում

են մտնելու կոմունիստական կուսակցության շարքերը: Ակտիվ հետաքաշական-քաղաքական աշխատանքը մասսաների մեջ, կոմսոմոլն է կոմսոմոլին, զործնական աշխատանքի սովորեցնել է տալիս նրան, ավելի ճիշտորեն է կապում նրան մասսաների հետ և կոմսոմոլն է նրանից արժանավոր մարտնչող համաշխարհային սոցիալիստական հեղափոխութեան համար:

Կոմյունիստական կազմակերպությունները կարմիր բանակային խմբերի մեջ լայն պրոպագանդ են մղում կոմունիստական կուսակցության, նրա փառաբանականության, ու կոմսոմոլի խնդիրների շուրջը: Նրանք կազմակերպում են մասսաներին կուսակցության ու խորհրդային իշխանութեան հերթական խնդիրների շուրջը, բանակի մարտական պատրաստութեան, տեխնիկայի տիրապետման ու խնամման խնդիրների շուրջը:

Կոմսոմոլի բլիշը ձգտում է ներդրավելու իր շարքերը բոլոր հնարավորին մեծ թվով նոր անդամներ: Կոմսոմոլը նպատակ ունի իր շարքերը ներդրավելու բոլոր բանվոր կարմիր բանակայիններին: Միևնույն ժամանակ կոմսոմոլը ձգտում է ավելի լայնորեն ներդրավելու միութեան մեջ կոլսոգնիկներին և լավադույն ստուգված կարմիր բանակային մենատնտեսներին, մարտական ու քաղաքական ուսուցման հարվածայիններին: Կոմյունիստական մեջ մտնել ցանկացող կարմիր բանակայինը ղիմում է տալիս այդ մասին կոմյունիստական բլիշին:

Վորպիսին է կոմսոմոլի դերն ու նշանակությունը բանակում:

ԲԱՆԱԿԱՆ ՊԱՐԱԴՄՈՒՆԲՆԵՐ

Կարմիր բանակայինների հետ տարվող քաղաքական պարագայ-
մունքները հանդիսանում են կարմիր բանակայինների դասակար-
գային համախմբման ու քաղաքական դաստիարակության կարե-
վորագույն միջոցը: Քաղաքական պարագայմունքները հնդիսանում
են կարմիր բանակայինների ուսուցման ու դաստիարակության
կարեւորագույն մասը: Նրանք բարձրացնում են կարմիր բանա-
կայինների քաղաքական մակարդակը, ե՛լ ավելի յեն համախմբում
կարմիր բանակայիններին կուսակցության գլխավոր գծի շուրջը և
աջակցում են նրանց պատրաստությանը և կարմիր բանակի, վոր-
պես սրբուհետարական դիկտատուրայի դեմքի ամրացմանը: Կար-
միր բանակայինների հետ տարվում են քաղաքապմունքներ սի-
տեմատիկ կերպով:

Ժամանակակից միջադեպին բարդ պարագայում, նոր պատե-
րադմի սպառնալիքի պայմաններում, յերբ կարմիր բանակայինին
առաջադրվում են ավելի բարձր քաղաքական ու ուղղական պա-
հանքներ, քաղաքական պարագայմունքները բացառիկ նշանակու-
թյուն են ստանում: Այդ պետք է յուրացնի յուրաքանչյուր կար-
միր բանակային և ուշադրությամբ պատրաստվի քաղաքական
պարագայմունքներին, և ամեն կերպ ձգտելով լավագույն ձևով
յուրացնել այն, պետք է ոգնի մյուս ընկերներին քաղաքական ու-
սուցման մեջ: Յե՛ւ քաղաքական պարագայմունքներում և՛ նրանց
պատրաստության մեջ կոմունիստներն ու կոմյերիտականները
պետք է որինակելի լինեն ակտիվության մեջ, ինքնապատրաստու-
թյան և յետ մնացող ընկերներին ոգնելու մեջ:

Քաղաքական պարագայմունքները տարվում են հնդորյակում
2-3 անգամ 2 ժամով: Քաղաքական պարագայմունքների բովանդա-
կությունը կադմում են քաղաքական զանազան հարցերի վերա-
բերյալ զրույցները այն ծրագրերով, վոր մշակում են կարմիր բա-
նակի Քաղաքական Վարչությունը: Այսպես որինակ, այս դասա-
գիրքն ընդգրկում են կարմիր բանակայինների քաղաքապմունք-
ների նախնական դասընթացը:

Կարմիր բանակայինների հետ քաղաքական պարագայմունքները
տարվում են դասակ առ դասակ (խմբակներով): Խմբակներն ու-
սուցման հարմարության համար կադմվում են բոտ կարմիր բա-
նակայինի տարիքի և ընդհանուր պատրաստության: Խմբակները
վարում են և պարագայմունքները տանում են մեծ մասամբ դասակ-
ների հրամատարները:

Վորպեսզի քաղաքապմունքները հաջող ընթանան, կարմիր
բանակայինը պետք է խնամքով պատրաստվի նախապես յուրա-
քանչյուր պարագայմունքի համար, կարգա քաղաքագիրք ու թերթ:
Կարմիր բանակայինի քաղաքապմունքներին պատրաստվելը տար-
վում են ջոկ առ ջոկ, և սովորաբար ղեկավարում են այն կրտսեր
հրամատարները:

Ինչպիսի պարտավորություններ ունեն կարմիր բանակա-
յինները քաղաքապմունքների նկատմամբ:

ԲԱՆԱԿԱՆ ԲՆԵՐԸ ԲԱՂԱՏՐԱՍՏՈՒԹՅԱՆ ՄԻ ՄԱՍՆ Ե

Ավելի լավ, ավելի հաջողությամբ յուրացնելու համար քաղա-
քական պարագայմունքները և մարտական ուսուցումը կարմիր բա-
նակայինը պետք է գրադետ լինի:

«ԱՆԳՐԱԳԵՏ ՄԱՐԴԸ ԲԱՂԱՏՐԱՍՏՈՒԹՅՈՒՆԻՑ ԴՈՒՐՍ
Ե ԴՏՆՎՈՒՄ», —ասում էր Լենինը:

Այդ պատճառով կարմիր բանակայինների անգրագիտության
վերացումը, նրանց ընդհանուր կրթության բարձրացումը կարե-
վորագույն խնդիր է հանդիսանում նրանց քաղաքական դաստիա-
րակության գործում:

Կրթությունը, լուսավորությունը մեր բանակում նույնպես
դասակարգային բնույթ են կրում, ինչպես և քաղաքապմունքնե-
րը, վորովհետե քաղաքականությունից դուրս չկա և չի կարող լի-
նել լուսավորություն, գիտություն: Բուրժուազիայի ամեն տեսակ
հայտարարություններն այն մասին, թե լուսավորությունը, գի-
տությունն ապաքաղաքական են, այսինքն՝ թե կրթությունը, գի-
տությունը քաղաքականությունից դուրս են գտնվում, կապված չեն
քաղաքականության հետ, կախում չունի քաղաքականությունից,
կեղծավորություն են և աշխատավոր մասսաների խարխուլություն:

«ՄԵՆՔ, —ԱՍՈՒՄ ԵՐ ԼԵՆԻՆԸ, — ՉԵՆՔ ԿԱՐՈՂ ԼՈՒՍԱ-
ՎՈՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ ԴՆԵԼ ԲԱՂԱՏՐԱՍՏՈՒԹՅՈՒՆԻՑ
ԴՈՒՐՍ»:

Այսպիսով մեր բանակում լայն ծավալված կուլտուր-լուսավո-
րական աշխատանքը մեր բանակում քաղաշխատանքի անխցելի

մտան և : Նա ողնում է քաղաքատանքի լավագույն ձեվով և հաջա-
ղությամբ անցկացնելուն , կարմիր բանակայինների քաղաքակա-
ղարդացմանն ու դասակարգային համախմբմանը , աջակցում է
մարտական պատրաստության ամրացմանը :

Ուրհըդային իշխանությունը ձգտում է , վորպեսզի աշխատա-
վորը բանակ դնա արդեն դրադետ և ընդհանուր պատրաստու-
թյամբ , այդպիսով իսկ հեշտացնելով կարմիր բանակայիններին
ազդական ու քաղաքական ուսուցումը : Յեվ վորչափ ավելի շատ
է դարձանում մեր յերկրում ժողովրդական կրթությունը , այնքան
առեցտարի ավելի ու ավելի դրադետ համալրում է սուանում
կարմիր բանակը : Զինվորական ծառայության սահմանափակ ժամ-
կետը բանակում և կարմիր բանակայինի մարտական պատրաստու-
թյան մեծ խնդիրները նվազեցնում են հանրակրթական աշխա-
տանքի հնարավորությունները : Բայց և այնպես , չնայած դրան ,
կարմիր բանակում աշխատանքի այդ բնագավառը նույնպես ծա-
վալված է լայն չափով :

1930 թվին կարմիր բանակում կային միջանի հազար յերեկոյան
հանրակրթական դպրոցներ , վորտեղ սովորել են հարյուր հազա-
րավոր կարմիր բանակայիններ : Անդրադետ և կիսադրադետ կա-
միր բանակայինների համար կազմակերպվում են նրանց անդրա-
դիտության վերացման հատուկ պարապմունքներ :

Ինչո՞ւ «ամգրագետ մարդը քաղաքակառուցչունից դուրս է
գտնվում» :

ՄԱՍՍԱՅԱԿԱՆ ԴԱՍՏԻԱՐԱՎՈՐԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆԷՐ

Կարմիր բանակայինին դաստիարակում են վոչ միայն քաղա-
քական պարապմունքներում : Կարմիր բանակայինի դաստիարա-
կության մեջ հակայական նշանակութուն ունի բանակում լայն
ծավալված մասսայական ազդեցություն աշխատանքը :

Ընթացիկ միջազգային քաղաքական կյանքի ու մեր յերկրի
սոցիալիստական շինարարության բոլոր կարեվորագույն հարցե-
րը , ընթացիկ քաղաքական կամպանիաները , կարմիր բանակի
մարտական պատրաստության , ուսուցման , կարգապահության ,
կենցաղի հարցերն ընդգրկվում են մասսայական աշխատանքով :

Ձախտազանց բազմազան են մասսայական ազդեցություն աշխա-
տանքի ձեվերը : Մասսայական աշխատանքը կազմակերպում է
կարմիր բանակայինների քաղաքական ակտիվությունը , դարձա-
նում է նրանց դասակարգային գիտակցությունը և ուղղում է
նրանց յնուանդը դեպի մարտական պատրաստության ուժեղացու-
մը , տեխնիկայի տիրապետումն ու խնամումը , մարտական ու քա-
ղաքական ուսուցման պլանների կատարումն ու գերակատարումը ,
սոցիալիստական շինարարության դժվարությունների հաղթահա-
րումը : Մասսայական աշխատանքը հանդիսանում է կարեվորա-
գույն միջոց լայն խավերին կուսակցական աղբյուրությամբ ընդ-
դրկելու , նրանց կուսակցության գլխավոր գծի շուրջը համախմբ-
ելու և կարմիր բանակայիններին կուսակցության ու կոմսոմոլի
շարքերը ներգրավելու դործում :

Մասսայական դաստիարակչական աշխատանքը տարվում է
ազատ ժամանակ դաշտում , գորանոցում , լենանկյունում , ակում-
բում , կարմիր Բանակի Տներում , հասարակական կազմակերպու-
թյուններում :

Վարժ՞եք եմ մասսայական աշխատանքի խնդիրները ԲԳԿՆ և
ԽՆԿԵԻՆ Ե՛մ կազմակերպված :

Ձորանոցներում յուրաքանչյուր վաշտում կան լենինյան անկյուններ: Լենինյան անկյունը մասսայական դաստիարակչական աշխատանք տանելու վայր է, կարմիր բանակայինների կուլտուրական հանգստի և խելացի ժամանցի վայր:

Լենինյան անկյան հիմնական խնդիրն է՝ լայնորեն ծախվել մասսայական ռազմաքաղաքական սոցիալիստական լուսավորության ու մարտական պաշտպանության ընթացիկ հարցերի աշխատանքը: Լենինյան անկյունը, ինչպես և ակումբը, ձգտում է ընդգրկել առավել լայն չափով կարմիր բանակային մասնակցների ակտիվությունը, մոբիլիզացիայի յենթարկել կարմիր բանակային հասարակայնությունը մարտական պատրաստության և կուսակցության ու խորհրդային իշխանության քաղաքական խնդիրների շուրջը:

Լենինյան անկյուններում կադմակերպվում են զեկուցումներ, քաղաքական զրույցներ, հրաձգային յերեկույթներ, սոցմրցակցության ու ռազմական տեխնիկայի ցուցահանդեսներ, թերթերի, զբոսների ընթերցումներ, նրանց վերլուծումներ, ղրվում են փոքրիկ պիեսներ, կադմակերպվում են խաղեր, հարց ու պատասխանի յերեկոներ, դանադան կոնֆերանսներ և այլն: Աշխատանքը լենինյան կյանքում կառուցվում է այնպես, վոր նրան անմիջական մասնակցություն ցույց տան կարմիր բանակային լայն խավերը:

Լենանկյունում կարմիր բանակայինը սովորում է տանել հասարակական աշխատանք: Լենանկյունում կարմիր բանակայինը հայտարարում է ինքնագործոնություն (ինքնուրույն աշխատանք) դանադան քնադավառներում: Նա կարող է մասնակցել հարցերի քննարկմանը, հանդես գալ իր պատմվածքով, վոտանավորով, յերգերով, մասնակցել բեմադրության, յերգերի խմբում, խորհրդում, զրույցում, պատրաստել լենանկյան համար զեկուցում, փեսմա, աղյուսակ, մոդել և այլն:

Վորեն հարցի, որինակ կարմիր բանակի կամ տվյալ դրամատի պատմության, կուսակցության ու խորհրդային իշխանության քաղաքականության ուսումնասիրության համար լենանկյունում կադմակերպվում են նախաձեռնող խմբակներ, բրիգադներ, հանձնաժողովներ և այլն: Նույնպես կադմակերպվում են խմբակներ ընթացիկ քաղաքականության ուսումնասիրության, կուսակցական ու խորհրդային համադրումների վորոշումների,

ռազմական տեխնիկայի և այլ հարցերի ուսումնասիրության խմբակներ:

Լենանկյունում կարող են լինել հրաձգային, սպորտի, զբոսարկամների, տեղեկատու աշխատանքի և այլ խմբակներ:

Լենանկյունում կա կոմունիստական բլիթի պատի թերթ, վոր կադմում են կարմիր բանակայինները: Այդպիսի թերթեր, վորոնք կոչվում են «Իլլիչեկաներ», կան յուրաքանչյուր վաշտում: Բացի զբանից, յուրաքանչյուր զորամաս ունի բաղմատիքած կամ տպագիր թերթ:

Այդ թերթերը մեծ դեր են խաղում զորամասի կյանքում, դրամասի մարտունակության ամրացման դործում, կարմիր բանակայինի քաղաքական դաստիարակության և մարտական պատրաստության, պլանների հաջող կատարման համար, ռազմական տեխնիկայի ու նրա խնամման պրոպագանդում: Յուրաքանչյուր կարմիր բանակային պետք է լինի իր վաշտային թերթի թղթակիցը: 1931 թվի սկզբներին բանակում կար 100 հազար զինթղթակիցից ավելի: Ձինթղթակիցների հետ նույնպես ատրվում է մասսայական աշխատանք, կադմակերպվում են զինթղթակիցային խմբակներ, զինթղթակիցների դնդային, կայադորային ու չրջանային խորհրդակցություններ, զինթղթակիցների հավաքներ, զինթղթակիցային խաղեր և այլն:

Լենանկյան աշխատանքներում յեռանդուն մասնակցություն են ցույց տալիս նաև հրամատարներն, ամեն կերպ ողնելով կարմիր բանակայիններին՝ նրանց ինքնագործունեության աշխատանքներում:

Լենանկյան աշխատանքները կադմակերպվում է և հսկում է նրա վրա վաշտի քաղղեկը, վորը զեկավարում է աշխատանքը և պատասխանատու յե լենանկյան ամբողջ դործունեության համար:

Յուրաքանչյուր նորեկ կարմիր բանակային դորանոց զալով, պետք է յեռանդուն մասնակցություն ցույց տա լենանկյան աշխատանքներում: Այդ աշխատանքը նրան վիթխարի օգուտ կտա:

Ինչ խնդիրներ և ինչ նշանակություն ունի լենանկյունը:

Ինչպիսի՞ աշխատանք է տարվում լենանկյունում:

ԱԿՈՒՄԲՆԵՐՆ ՈՒ ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆԱԿԻ ՏՆԵՐԸ

Կարմիր բանակի յաւաքանշնուր առանձին գործառն ունի ա-
կումբ: Ակումբը գործառնի ազիտացիոն-մասնայական և կուլ-
տուր-ժաղափական ամբողջ աշխատանքի կենտրոնն է:

Ակմբի մասնայական աշխատանքի ձևերը չափազանց բազ-
մատեսակ են: Պարապմունքներից ազատ ժամանակ ակմբում կազ-
մակերպվում են մարտական պատրաստութեան, ռազմական տեխ-
նիկայի, ռազմական դրքի, սոցիալական-կրթական ու հարվածայնու-
թեան յանձնարարութեան, զինուորականներ, զրույցներ, միտինգներ, զանա-
զան բեմադրութեաններ, համերգներ, կինոցուցադրումներ: Ա-
կումբներում աշխատում են զանազան կարմիր բանակային խմբ-
ակներ՝ քաղաքական, հանրակրթական, ռազմադիմադրական, գե-
ղարվեստական, հրաձգային, սպորտի և այլն: Խմբակներում
կարմիր բանակայինը կարող է ստանալ իրեն հետաքրքրող հար-
ցերից գիտելիքներ: Ակումբներում կան դրազարան, ընթերցա-
րան, թեյարան:

Ուշոր կայազորներում կան նաև կարմիր Բանակի Տներ, վար-
տեղ ռազմական ու քաղաքատիրարակազմական խոշոր աշխատանք և
տարվում: Այդպիսի կարմիր Բանակի Տներ, վորոնք սպասարկում
են կայազորի զորամասերի պետկազմին ու կարմիր բանակային-
ներին, ներկայումս կան 75 հատ:

Բանակի մասնայական քաղաքական ու կուլտուր-լուսավորա-
կան աշխատանքի համար չափազանց լայն ձևով ներկայումս օգ-
տագործվում են կինոն, ռադիոն, ֆոտոն: Տեխնիկական այնպիսի
հոսթիլ մեթոդներ, ինչպիսին են ռադիոն, կինոն, հնարավորու-
թյուն են տալիս լայն մասնայական աշխատանք ծավալելու՝ բա-
նակի մարտական ու քաղաքական պատրաստութեան նպատակով:
Կինոն ու ռադիոն դառնում են գնդի ակմբում: Զորամասերի կինո-
յի ոգնութեամբ ցուցադրվում են հատուկ կինոնկարներ մարտա-
կան ու քաղաքական ուսուցման և դաստիարակութեան հարցե-
րից: Ռադիոն օգտագործվում է ռադիոթերթերի հրատարակման
համար, հաղորդելու համար մարտական պատրաստութեան ըն-
թացքը, քաղաքական զինուորականների ու կարմիր բանակայինների
կուլտուրական դարգացման համար:

Յուրաքանչյուր ակմբում ու կարմիր Բանակի Տանը կա դրա-
զարան: Կարմիր բանակն ամեն տարի մատակարարվում է մեծ

քանակութեամբ թերթերով ու ամսագրերով, վորոնք հրատարակ-
վում են Խորհրդային Միութեան մէջ: Բացի դրանից, Մոսկվա-
յում և բոլոր շրջաններում հրատարակվում են հատուկ ռազմական
թերթեր, վորոնք տարածվում են բանակում տանյակ հաղա-
վոր որինակներով: Բացի դրանից հրատարակվում են ռազմական
թերթեր և ամսագրեր աղապին լեզուներով՝ հայերեն, վրացե-
րեն, թուրքերեն, ուկրաիներեն և այլն:

Վորոնք են ակմբի խնդիրները կարմիր բանակում:
Ինչպիսի՞ աշխատանք է տարվում ակմբում:

ՀՍԱՐԱԿԱԿԱՆ—ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒ- ԹՅՈՒՆՆԵՐ

Յուրաքանչյուր զորամասում, հիմնարկում կան զանազան հա-
տարակական կազմակերպութեանների բժշկներ. Պաշտիաքիմ,
Մուլը, Մարտնչող անաստվածների միութեան, «Կորչի անդրադի-
տութեան», «Ռադիոյի բարեկամների», «Ալտուդերի», «Մանուկ-
ները բարեկամների» և այլ ընկերութեաններ: Այդ կազմակերպու-
թեանների աշխատանքը հասարակական-քաղաքական ու դաստիա-
րակական խոշոր նշանակութեան ունի և նույնպես ոգնում է մեր
յերկրի ու բանակի մարտունակութեան ամրացմանը:

Այսպես որինակ՝ Պաշտիաքիմի բժշկների անդամները բա-
նակում դրադրվում ին իրենց ռազմական գիտելիքների կատարելա-
գործումով և այդպիսով զարգացնում և ամրացնում են բանակի
մարտունակութեանը: Ռազմական գործը լավ իմացով բնկերները
աշխատում են ռազմադիմադրական խմբակներում, ձգտելով ինչպես
հարկն է մշակել վորեն ռազմական հարց և բարելավում մտքնե-
մեր գինված ուժերի շինարարութեան գործում: Բանակի Պաշ-
տիաքիմ խմբակներն ոգնում են գործարանների ու Փարբիկաների
Պաշտիաքիմ ռազմական խմբակների աշխատանքներին: Այդպի-
սով այդ հատարակական կազմակերպութեանների մեթոդով ալե-
յի յե ամրանում բանակի կապը աշխատավորների հետ:

Յուրաքանչյուր կարմիր բանակային շահագործված է Պաշտպանի և այլ հասարակական կազմակերպությունների աշխատանքի զարգացման մեջ և պետք է մասնակցի նրանց աշխատանքներում :

Ինչպիսի՞ խնդիրներ ունեն հասարակական-քաղաքական կազմակերպությունների բջիջները բանակում :

ԿՐՈՆԱԿԱՆ ԴՈՒՐՄԱՆԻ ՊԱՅՔԱՐԻ ՀԱՄԱՐ

Ամեն մի կրոն գործիք է բուրժուազիայի ձեռքին աշխատավորներին նմշելու համար : Կրոնը — դործիք է մեր թշնամիների ձեռքին խորհրդային իշխանության դեմ պայքարելու համար : Կրոնը կոտորակի թշնամի յն դիտությունն ու լուսավորությունը : Կրոնը, բյերկրային իշխանությունը աստծուց ե» քարոզելով, քարոզելով հրաշքների, սնոտիպաշտությունների մասին և հորդորելով աշխատավորներին հաշտ լինել իր բուրժուազիայի հետ և բուրժուական իշխանության հետ, աղբյուրով իսկ չմեցնում է ժողովրդին, թժերցնում, քնացնում է նրա դասակարգային գիտակցությունը : Իմպերիալիստական պատերազմի ժամանակ յեկեղեցին և հասարականությունը բոլոր յերկրներում որհնում էյին զորամասերին, վորոնք զնում էյին մեռնելու բուրժուազիայի շահերի համար :

Քաղաքացիական պատերազմի ժամանակ հոգևորականությունը դործում էր կալվածատերերի, սպիտակ-գվարդիականների, կուլակների, իմպերիալիստների հետ, պայքար էր մղում աշխատավորների դեմ : Հոգևորականությունը մասնակցում էր Գենիկինի և մյուս զենեարանների բանակներում, կազմակերպում էր հատուկ զորամասեր կարմիր բանակի դեմ կռվելու համար : Հոգևորականությունը ակտիվորեն մասնակցում էր կուլակային ապստամբություններին, սպիտակ-գվարդիական դավադրություններին և ամեն կերպ պայքարում էր Խորհրդային իշխանության դեմ : Իսկ տարերային աղետների ժամանակ — 1921 թ. Վոլգայի չրջանի սովի ժամանակ, յերբ միլիոնավոր գյուղացիներ մի կտոր հաց չունեյին ուտելու, յերբ տասնյակ հազարավոր մարդիկ մեռնում էյին քաղցից, հոգևորականությունը պայքարում էր յեկեղեցական արժեքները վերցնելու դեմ : Վոսկին ու արծաթը, վո-

թյանված էր հոգևորականությունից ձեռքով աշխատավոր մոտոտներից, ընկած էր յեկեղեցիներում, մնում էր տերտերների մոտ : Այդ վոսկին նրանք տալիս էյին հակահեղափոխությանը ոգնելու համար : Իսկ յերբ հարկավոր էր ոգնել սովամահ գյուղացիներին, — նրանք կատաղի կերպով դիմադրում էյին : Բուրժուական բոլոր բանակներում կրոնը ակտիվորեն ոգնում է բուրժուազիային մթաղնելու զինվորների դասակարգային գիտակցությունը : Հրակայան դեր է կատարում կրոնը կրոնական ու ազգային տառապանքներում, հրահրելու դործում տարբեր կրոնների և աղբերի աշխատավորների մեջ, դժվարացնելով նրանց ի մի համախմբումը դասակարգային թշնամու դեմ և յետ գրավելով նրանց ուշադրությունը իրենց դասակարգային խնդիրներից : Բոլոր կրոնների տերտերները բուրժուազիայի ծառաներն են, կատարում են բուրժուազիայի կամքը և ամեն կերպ պաշտպանում են նրա շահերը : Իսկ բուրժուազիան ուժեղ կերպով ոգնում է հոգևորականությունը, կրոնը ոգտադործելով աշխատավորներին հարստահարելու և շահագործելու համար :

Այդպիսի հակահեղափոխական դեր են կատարում և դանդաղան սեկտանտական-աղանդավորական կազմակերպությունները : Խաբված աշխատավորներին սեկտանտական կազմակերպությունների շարքերը գրավելով, նրանց ղեկավարները դեռևս ավելի հրատորեն, քան տերտերները, գրգռում են նրանց Խորհրդային իշխանության դեմ, կարմիր բանակի դեմ : Սեկտանտական կազմակերպությունները նույնպես խոչոր՝ ոգնություն ու պաշտպանություն են գտնում բուրժուազիայի կողմից, վորովհետև նրանք ուզում են աշխատավորների ուշադրությունը դասակարգային պայքարից յետ գրավելուն, նրանք ոգնում են բուրժուազիային շահագործել աշխատավորներին : Իրենց աշխատանքի համար սեկտանտական կազմակերպությունները, ինչպես և բոլոր կրոնական հասարակությունները դրամ են ստանում բուրժուազիայից : Սեկտանտական կազմակերպությունները սերտորեն կապված են բուրժուազիայի հետ : Այսպես, մի քանի սեկտանտական կազմակերպությունների գլխավորում են Ամերիկայում խոչոր հարուստներ, ինչպես որինակ՝ Ֆորդը, Ռոկֆելլերը և մյուսները :

Խորհրդային իշխանությունը բաժանեց յեկեղեցին պետությունից և գալոցը յեկեղեցուց : Խորհրդային իշխանությունը զրկեց յեկեղեցուն այն արտոնություններից և պետական ուղեւթյունից, վոր յեկեղեցին ուներ բուրժուազիայի ժամանակ : Աշխատավորներին պիտապահելով դավանության լիակատար ազա-

առաջյուն. Թարգմային իշխանությունը միևնույն ժամանակ խոր-
ապրեն պահպանում է կրոնական կազմակերպություններից չլսա-
նվել պետական և հասարակական-քաղաքական ղյանքին:

Հոգեվորակառույցումը անխուսափելիորեն ամենասերտ կեր-
պով կապված է հակահեղափոխությամբ հետ: Վորտեզ կուլակն ու
ճեպճանն են, այնտեղ էլ նրանց հետ տերություն է: Այժմ բոլոր էլ ու-
նակա՞ն և սեկտանտական (աղանդավոր) կազմակերպությունները,
հոգեվորականությունը հանդիսանում են մեղանում բացարձակա-
բե՛ն միասնական հակահեղափոխական կազմակերպություններ:
Կրոնական ու սեկտանտական կազմակերպությունների շուրջն են
համախմբվում մեր դասակարգային թշնամիները: Նրանք ողա-
դաբժում են յեկեղեցին, մեջքը, սինագոգը, աղոթատունը խո-
փարածիտ կրոնական մասսաների վրա ազդեցություն դործելու
համար: Նրանք գրգռում են մասսաներին յեկեղեցու Խորհրդային
իշխանություն դեմ, ազդային յերկառակություն են սե-
ռադիտացիա յեն մզում կոչեկտիվացման դեմ, հացամթերման դեմ,
սոցիալիստական շինարարության դեմ: Այդ կազմակերպություն-
ների հակահեղափոխական աշխատանքն առանձնապես աշխուժա-
րավ, յերբ սրվեց յերկրում դասակարգային պայքարը:

Այսպես էլին դաստիարակում ցարական բանակում

ՀԱՅ ՅԵԿԵԴԵՑԻՆ ՅԵՎ ՆՐԱ ՍՈՑԻԱԼ-ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԳԻՄԱԳԻԾԸ

ՀԱՅ ՅԵԿԵԴԵՑԻՆ ՎՈՐՊԵՍ ՇԱՀԱԳՈՐԾՈՂՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐ- ՊՈՒԹՅՈՒՆ

Կրոնական-ազգային խառնադիրքերն ու քաղաքականորեն
միջո աշխատել են իդեալականացնել հայ յեկեղեցին, վորպես
«Ժողովրդական ու Ժողովրդասեր» կազմակերպություն: Դարձե-
լնթացքում և մինչև որս էլ թմբկահարվել է «արեհլքի հնադույն
ազգային յեկեղեցու ավանդական դեմոկրատիզմը», վորի «պատ-
մական» առաքինությունները հակադրվել են այլ յեկեղեցական
կազմակերպություններին: Հայ «լուսավորչական» յեկեղեցու աշ-
ուխի փառաբանությունը նպատակ ուներ մթաղնացնել աշխատա-
վոր բազմության դասակարգային դիտակցությունը և «համազգա-
յին միություն» դրոշակի ներքո ստեղծել ու պահպանել «ազգային»
միասնական ճակատը: Մինչդեռ իրականում, միջո և ամեն առաջ,
հայ յեկեղեցին իր սկզբնավորությունից մինչև որս յեղել է և մը-
նում է վորպես շահագործողների անդամաճան կազմակերպությու-
նը, լինեն այդ շահագործողները թագավորներ, իշխաններ, մե-
լիքներ, փաճառականներ, գործարանատերեր, բանկիրներ, կու-
լակ-վաշխառուներ, չարչի-դյուքանչիներ:

Հայ յեկեղեցին, Նշմիածինը, հենց ինքը հանդիսացել է ամե-
նախոշոր շահագործողը, խոշորագույն ավատական-կալվածատե-
րական կազմակերպությունը, վորը շահագործում էր աշխատա-
վորության նույն անողոր դաժանությամբ, ինչ և թագավորներն
ու իշխանները, կալվածատերերն ու կապիտալիստները, կուլակ-
ներն ու վաշխառուները:

ՃԱՐԱԿԱՆ ՄԻԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ՅԵՎ ՀԱՅ ՅԵԿԵԴԵՑԻՆ

Ցարական միապետությունը, կամենալով տիրանալ Պարս-
կաստանի և Տաճկաստանի շուկաներին, դրավել միջլն և, մանա-
վանդ Մերձավոր Արևելքի ռազմա-քաղաքական և տնտեսական
դիրքերը, կցել այդ յերկրամասերը ռուսական ընդարձակածավալ
կայսրության, ձգտել ու հասնել Միջերկրական ծով, Պարսից ծա-
ց և այլն, — իր աշխարհակալական այդ մեծ ծրագրի իրականացման
համար կարիք ուներ հավելյալ թնդանոթային մսի, ուժանդակ քա-
ղաքական զինակիցների, «ներքին» հավատարիմ գործակալների:
Այդ հավատարիմ գործակալը հանդիսացավ Նշմիածնի յեկեղեցին:

և Վերի քաղաքական զինակիցներն յեղան հայ բուրժուազիան, շրա
ժարտական կուսակցություն Դաշնակցությունը և Հնչակյան կու
սակցությունը, վորոնք-և պատրաստելու եյին հայ աշխատավո
րությունից թնդաւոթային ժիւ ոռւսական աշխարհակալության
համար: Հայ առեկտրական կապիտալը և իր «աղղային» քաղաքա
կան» ժամանակվա ներկայացուցչությունը՝ Յլմիածինը ամենայն
հավատարմությամբ ընդառաջեցին միապետական Ռուսաստանի
քաղաքական-ոսղմական հրամայականներին, այդ հրամայական
ների կենսագործումը համարելով միանգամայն ներդաշնակող ի
րենց շահերին:

«Աղգային» կապիտալի և «աղգային» յեկեղեցու միջոցով
 նախան և ընդհանուր զինակցութիւնը ցարական իմպերիալիզմի
 հետ առանձնապէս ցայտուն արտահայտուից և հայ աշխատավորու-
 թյան համար աշխարհի աղետաբեր յեղալ համաշխարհային պաշտ-
 քադի ընթացքում :

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՅԵՎ ՀԱՅ ՅԵԿԵՂԵՅԻՆ

Դաշնակցութիւնը հարադատ ծնունդն էր հայկական բուրժուազիայի դասակարգային տենչանքներին — ապահովելու «աղ-
բուազիային» կուտակված կապիտալը և յերաշխափորելու նրա հետագա-
յի կուտակումը: Ունենալով դասակարգային-քաղաքական այս
պիսի միտքի, պարզ և, վոր Դաշնակցութիւնը թե ու թիկունք-
ներ հանդիսանալու հայ յեկեղեցուն, «մայր աթոռին»: Դաշնակ-
ցութիւնը հայկական բուրժուազիայի նույնարժեք կաղմակեր-
պութիւնն էր, ինչ և Եջմիածինը, միայն իր այդ սոցիալ-քաղա-
քական ֆունկցիան կատարում էր այլ մեթոդներով, «աշխարհիկ»
գնեքերով: Դաշնակցութեան աչքում՝ հայ յեկեղեցին՝ «աղբային-
քաղաքական արժեք» էր: Աշխատանքի բաժանման, դործունեյու-
թեան յեղանակներին ուրույն սիտեմով՝ հայ յեկեղեցին ու Դաշ-
նակցութիւնը հավասարապես հավատարմորեն ծառայեցին հայ-
կական բուրժուազիայի շահերին: Դաշնակցութիւնը միշտ իր
սրտին մոտ և ընդունել հայ «աղբային» յեկեղեցու շահն ու իշ-
տիւրը և միշտ պաշտպանել և նրա «սրբազան» իրավունքները: «Ա-
մենայն հայոց» կաթողիկոսի ընտրութիւնները Դաշնակցութեան
համար յեղել են «համաղբային մեծ տոներ», իսկ կաթողիկոս-
ներին մահն ու թաղումը՝ «համաղբային սղի որեր»: Եջմիածինն և
վոխադարձարար՝ յերախտադարտ և յեղել «հայ աղբային-մար-
տական» կուտակցութեան, շնորհներ հայցելով և ստանալով «ու-
ղտաւաճութիւն» կայսրներէից և վսեմափայլ փոխարքաներէից: Հաւ-
կապես իմպերիալիստական պատերազմի շրջանում հայ յեկեղե-
ցու և Դաշնակցութեան ղինակցութիւնը ստացավ իր ամենափա-
շտն արտահայտութիւնը: Դաշնակցական իմբապետի մատուցեց

48

51

ՈՒՋՄԱԿԱՆ ԳԱՂՏՆԻՓԻ ՊԱՆՊԱՆՈՒՍԸ ՄԱՐՏԻՓԻ ԿԱՐԵՎՈՐԱԳՈՒՅՆ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆ Ե

Ով պատերազմում ավելի շատ տեղեկութայուններ ունի հակա-
ռակորդի մասին, նա հնարավորութայուն ունի ավելի արագ և ավե-
լի հաջողութայամբ հաղթանակելու: Յերբ գիտես, թե ինչ է մտա-
դիր անելու հակառակորդ, ինչպիսիք են նրա պլանները, նրա
ուժերը, ինչպես և նա սպասարկում, ինչպես և նրա մտադարա-
րումը, վորակող և նա դատավորված, —այն ժամանակ վստահորեն
կարելի չէ ձեռք տանել թշնամու հակահարվածի միջոցներ, ինչ-
պես նաև արագ ու անսպասելի կերպով ջախջախել նրա ուժերը:
Այդ պատճառով բոլոր բանակները ձգտում են ամեն տեսակ մի-
ջոցներով այդ ձևի տեղեկութայուններ ստանալ, վորակողի չգոր-
ծեն կորուստներ:

Այդպիսի տեղեկութայունները չափազանց անհրաժեշտ են ռազ-
մական գործողութայուններ վարելու համար:

Բայց դեռ խաղաղ ժամանակ յուրաքանչյուր պետութայան հա-
մար կարելու է իմանալ թե ինչ ուժեր ունի մյուս պետութայունը,
հնարավոր հակառակորդը, ինչ ուժեր նա կարող է դուրս բերել
պատերազմի դեպքում, ինչպիսին են նրա պլանները, նրա սպա-
ռազինութայունը, նրա բանակի ու ժողովրդի տրամադրութայունը և
մի շարք այլ նման տեղեկութայուններ: Այդպիսի տեղեկութայուն-
ները հնարավորութայուն կտան պետութայան իմանալու, թե ինչ
կարող է նա սպասել իր հակառակորդից պատերազմի դեպքում,
հետևապես՝ վաղորդ ձեռք առնել անհրաժեշտ միջոցներ, վոր-
ակողի պատրաստվի կամ քայքայի հակառակորդի պլանները:

Այդ պատճառով յուրաքանչյուր պետութայուն նման տեղեկու-
թյունները գաղտնի չէ պահում: Հենց այդ տեղեկութայուններն են
կազմում են ռազմական գաղտնիք: Այդ տեղեկութայունները ձեռք
բերելու և իմանալու համար պետութայունները մեծ միջոցներ են
ծախսում: Նրանք ուղարկում են իրենց հատուկ գործակալներին,
վորոնք լրտեսներ են կոչվում, իսկ այդպիսի տեղեկութայուններ
հավաքելու սրանց աշխատանքը կոչվում է լրտեսութայուն (չպիտ-
անո՞) կամ գաղտնի հետախուզութայուն:

Խորհրդային պետութայունը պետք է առանձնապես զգուշանա
լրտեսութայունից: Մենք ունենք շատ թշնամիներ, վորոնք միջոց-
ներ չեն խնայում, վորակողի տեղեկութայուններ ձեռք բերեն մեր
Միության, կարմիր բանակի մասին, իմանան մեր թույլ կողմերը,

մեր թերությունները, վորակողի հետո հեշտութայամբ ոգտա-
դորեն այն մեր դեմ հարձակվելու ժամանակ: Հասկանալի չէ,
վոր լրտեսները հակառական միտա են հասցնում մեր պետութայան:
Յեթ խորհրդային իշխանութայունը չափազանց խիստ է վարվում
նրանց հետ: Բռնված լրտեսները գնդակահարվում են կամ բռն-
տարկվում են յերկար ժամանակով և խիստ պայմաններով:

Բայց այդ միջոցները բավական չեն լրտեսների դեմ պայ-
քարելու համար:

Անհրաժեշտ տեղեկութայուններ հավաքելու և իրենց չմտնե-
լու համար լրտեսները գործում են շատ զգուշ, ճարպկորեն ու խո-
րամանկութայամբ: Նրանք ձևանում են ինտրզդային իշխանու-
թյան նվիրված պաշտոնյաներ, բանվորներ, գյուղացիներ վա-
խտականներ, աշխատում են բոլոր միջոցներով վաշելի այն մար-
դու վստահութայունը, վորը կարող է նրանց վորեն կերպ ոգտա-
կար լինել: Առանձնապես նրանք աշխատում են ծանոթութայուն ու
լարեկամութայուն հաստատել գինվորականներին հետ, վորակողի
նրանցից անհրաժեշտ տեղեկութայուններ ստանան կարմիր բանակի
մասին՝ նրա քանակի, սպասարկուման, դատավորութայան մասին և
այլն:

Յերբեմն լրտեսներն իրենց համար աշխատակիցներ են գտա
նում, վորոնք ծագայում են, աշխատում են հիմնարկներում կամ
դորամասում և վճարով տալիս են լրտեսներին տեղեկութայուններ,
գողանում են նրանց համար գաղտնի և այլ փաստաթղթեր:

Լրտեսներն աշխատում են սոցոսկի ամեն տեղ, առանց իրենց
դեմ կասկածներ վարթնեցնելու: Նրանք ձևանում են մանր առե-
տրականներ, չարչիներ, մուրացկաններ, դրատարներ, յերաժիշտ-
ներ, Ֆոկլուսիկներ և այլն: Լրտեսներին ուրախութայամբ ոգնում են
ինտրզդային իշխանութայան բոլոր թշնամիները՝ կուլակները,
նեպոմանները, տերաւերները և այլն:

Այդ բոլորը կարմիր բանակայինը լավ պետք է հիշի, վորակողի
ինքն ակամա լրտեսի ոժանդակողը չդառնա: Այստեղ ամենա-
գլխավորն է զգուշ լինել, յեղուն իրեն քաշել:

Վոչ մի դեպքում կարմիր բանակայինը չպետք է կարմիր բա-
նակի, իր գորամասի, նրա սպասարկուման, մարդկանց քանակի և
այլն մասին խոսա կողմանկի մարդկանց հետ կամ նրա հետ, ում
այդ չի վերաբերում: Կատարելով իր ծրարութայան պարտակա-
նութայունները, կարմիր բանակայինը պետք է հիշի, վոր իր ամեն
մի սխալ, անփութութայուն կարող է ոգտագործել լրտեսը:

Կարմիր բանակայինները, դառնալով ծառայութեան ղեկին
Հասարակական վարչերում (Թատրոն, Էլեմ, Կայարան, տրամ-
վայ և այլն) պետք է իրար հետ չխօսեն Կարմիր բանակի կամ ռազ-
մական գաղտնիք կազմող հարցերի մասին: Այլ խոսակցութեան-
ներին կարող են ականջ դնել լրտեսները:

Յուրաքանչյուր կառկածելի մարդ, վրը բռնելի և ռազմական
տեղեկութեաններ կամ ժառանգութեան հավաքելու մեջ, պետք է
խուսալ կաշանալորվի և իշխանութեան ձեռքը հանձնվի:

Կարմիր բանակայինը պետք է զգուշ լինի իր գործողու-
թյուններում և խոսակցութեաններում, պետք է հիշի, վր ռազ-
մական գաղտնիքի հրապարակումը խոշորագույն վնաս է հա-
ցում Կարմիր բանակին և աշխատավորների գործին:

Ինչո՞ւ պետք է պահել ռազմական գաղտնիք:

Ի՞նչ պարտականութեաններ ունի Կարմիր բանակայինը
ռազմական գաղտնիքի պահպանման մեջ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՏՅԵՆԻԿԱ, ՄԱՐՏԱԿԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹՅՈՒՆ ՅԵՎ, ԿՈՒՍՊԱԳ-
ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆԱԿՈՒՄ

	Եջ
Գալիք պատերազմի բնութիւնը և մարտական պատրաստու- թեան խնդիրները	3
Կարմիր բանակի տեխնիկական հագեցումը	7
Մեքենան ու մարդը	8
Կատարելապես տիրապետել տեխնիկային	11
Ժամանակակից մարտն ու մարտիկի խնդիրները	12
Կարմիր բանակայինի մարտական պատրաստութեանը	14
Սոցիալիստական մրցակցութեանն ու հարված յնութեանը մարտական պատրաստութեան կարևորագույն մեթոդն է	18
Քաղաքական դատարարակութեանն ու լրտախորութեանը Կարմիր բանակում	21
Կուռակցական կադմակերպութեանները Կարմիր բանակում	24
Կոմսոմոլը Կարմիր բանակում	30
Քաղաքական պարագմունքներ	34
Քաղաշխատանքները քաղպատրաստութեան մի մասն է	35
Մասսայական դատարարակցական աշխատանքը	37
Լենինյան անկյուն	38
Ակումբներն ու Կարմիր Բանակի Տները	40
Հասարակական-քաղաքական կադմակերպութեաններ	41
Կրոնական դուրմանի պայքարի համար	42
Հայ-յեկեղեցին և նրա սոցիալ-քաղաքական դիմադրիւնը	45
Ցարական միապետութեանը և հայ յեկեղեցին	45
Դաշնակցութեանը և հայ յեկեղեցին	47
Հայ յեկեղեցին և Խորհրդային իշխանութեանը	49
Պայքար կրոնի դեմ—պայքար և հակահեղափոխութեան դեմ	50
Ռազմական գաղտնիքի պահպանումը մարտիկի կարևորա- գույն պարտականութեանն է	52

10K

